

Segít a technika Új, korszerű gépek két bánya- üzemünkben

Ismeretes, hogy napjainkban a modern bányászat nem nélkülözheti a korszerű technikát. A IV. sz. bányüzem a 70-es évek második felében intenzív gépésítési programot kezdett el, amivel egyrészt a bányászok nehéz fizikai munkáján igyekezett könnyíteni, másrészt a termelés hatékonyságát és volumenét növelte.

Ennek értelmében 1978 őszén TORO 100 DH típusú finn gyártmányú rakodógépeket vásárolt, valamint Minimatic fúrókocsit. Ezek az önjáró gumikerekes rakodógépek — dízelüzeműek és olajhidraulikával működnek — egyszerre 1 köbméter anyagot tudnak a csillékbe beemelni. Ezáltal a szállítási munkákat könnyebbé és jóval gyorsabbá váltak.

A géppark bővítése 1980-ban tovább folytatódott, amikor az NDK gyártmányú sűrített levegővel működő rakodógépek munkába állítása megtörtént. Nagy előnye ezeknek a gépeknek, hogy távirányítással is működtethetők, így olyan helyekre is beküldhetők, amely az emberek számára megközelíthetetlen. Még ez évben került

sor az ALIMAC gyártmányú feltörésbővítő padozat munkába állítására, a légakna melletti légfeltörés elvégzésére.

Üzemünk vezetői és műszaki gárdája tovább kereste a lehetőségeket a gépésítés tökéletesítése irányában, amit a korszerűbb fejlesztéstechnika is egyre inkább sürgetett.

Igy került a MÉV kapcsolatba a GHH NSZK bányagépgyártó céggel, akinek a LF-41 típusú nagyteljesítményű rakodógépei a bauxitbányászatban már jól vizsgáltak. Az említett típusból a MÉV 2 darabot vásárolt, egyet a III. sz. bányüzem, egyet pedig a IV. sz. bányüzem számára.

A gépek munkábaállítása 1981. március első felében történik. Jelenleg a kezelőszemélyzet betanítása történik. A gép 2 köbméter anyagot tud egyszerre felemelni, maximális sebessége 19,3 km/óra, a bányában 100 méter távolságra 90 tonna követ tud elszállítani egy óra alatt.

A jövőben a gépésítést még komplexebben szeretnénk megvalósítani, ahol erre lehetőség nyílik.

Dr. Góbi János

Verseny- értékelés

Az elmúlt évben a III. sz. bányüzemben 9 részleg készítette „Kiváló egység” pályázatát. Az értékelési javaslatot a napokban véleményezte a műszaki konferencia, s ennek alapján az szb és a KISZ-vezetőség az alábbiak szerint döntött:

Kiváló egység címet a IV-es körlet, a III-as körlet és a gépészeti részleg szerzett, míg Elismerő oklevelet a VI-os körlet, a főbányamesteri csoport és a szállítási részleg kapott.

Döntés született az üzemi részlegek közötti kétéves munkaverseny végeredményét illetően is.

A termelő körletek munkaversenyében mindkét versenyszakaszt a IV-es körlet nyerte, a kiszolgáló részlegek versenyében pedig a gépészet győzött.

A körletek versenyében a IV-es körlet, a fejtési csapatok versenyében a 61-es szocialista brigád, a vágathajtó csapatok közül a 69-es szocialista brigád szerzett első helyezést.

A legjobb bányafúró brigád a B-7-es, a legjobb szállító szak a Zrínyi Miklós szocialista brigád, míg a kiszolgáló brigádok versenyében a Kandó Kálmán szocialista brigád végzett az első helyen.

Herendi István

MÁRCIUS 8.
Nemzetközi Nőnap'81

Jó hozzáállás, szaktudás, munkaszervezés

Csatlakozás

A II. sz. bányüzem 21-éves fejtési ifjúsági brigádja Vele beszélgettünk annak kapcsán, hogy első között csatlakoztak a IV. sz. bányüzem 50-es fejtési ifjúsági szocialista brigádjának versenyfelhívásához.

— Az éves brigádvállalásunk készítésekor értesültünk a versenyfelhívásról — mondja a csapatvezető. — Örömmel csatlakoztunk hozzá, két okból is. Egyrészt kötelez bennünket az, hogy az elmúlt években megszakítás nélkül háromszor nyertük el a vállalat Kiváló ifjúsági szocialista brigádja címet, másrészt úgy éreztük, vannak még tartalékaink, magasabbra kell helyezni idén a mércét.

— Mit jelent ez a gyakorlatban?

— Vállaltuk, hogy az éves tervünket 110 százalékra teljesítjük. Továbbra is segítjük a pályakezdő fiatalok betanítását, elősegítjük beilleszkedésüket. Az eddiginél is több társadalmi munkával járulunk hozzá a vállalat és az üzemi szociális és ifjúságpolitikai célkitűzéseinek megvalósításához. Sorolhatnám még

— Kik követik még a 21-es csapat példáját?

— Véleményem szerint minden ifjúsági szocialista brigád csatlakozik a versenyfelhíváshoz. Ezt annál is inkább mondhatom, mert jól ismerem őket — mondja Baranyi Sándor csapatvezető vajár.

A II. sz. bányüzem I-es körleténél — ahová a 21-es csapat is tartozik — a brigádok fele ifjúsági szocialista brigád. Baranyi Sándor pedig igazán ismerheti őket, hiszen ő a körlet KISZ-alapszervezetének titkára.

Nógrádi Gábor

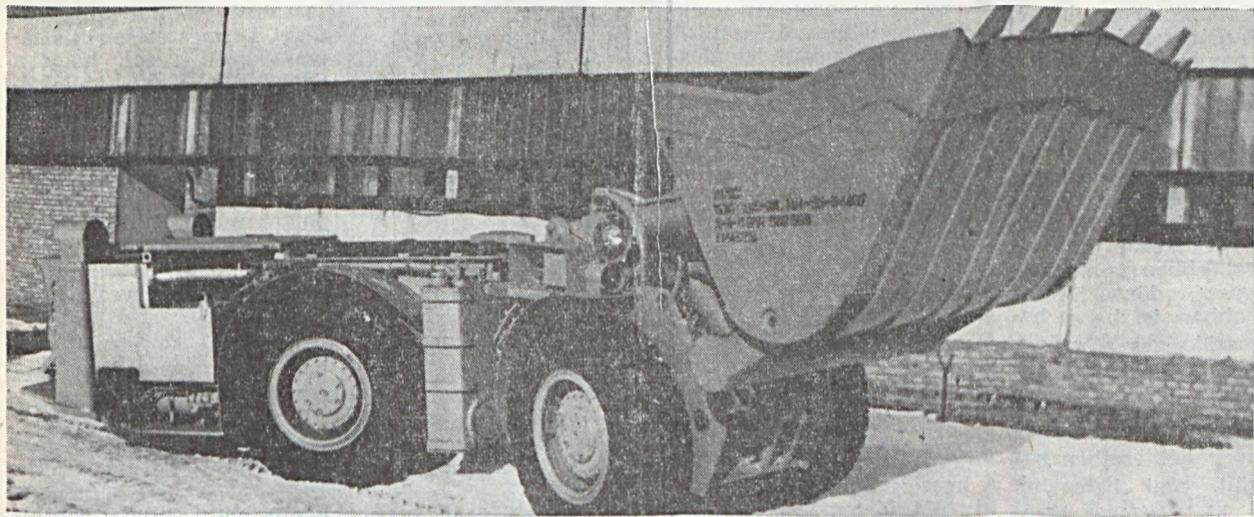
a vállalásainkat, de nem ez a mérvadó. A végzett munkánk alapján értékelnek bennünket, és a versenymozgalom nagy előnye, hogy ez folyamatosan történik.

— Mit jelent ez a gyakorlatban?

— Vállaltuk, hogy az éves tervünket 110 százalékra teljesítjük. Továbbra is segítjük a pályakezdő fiatalok betanítását, elősegítjük beilleszkedésüket. Az eddiginél is több társadalmi munkával járulunk hozzá a vállalat és az üzemi szociális és ifjúságpolitikai célkitűzéseinek megvalósításához. Sorolhatnám még

— Kik követik még a 21-es csapat példáját?

Nógrádi Gábor

Két új GHH gyártmányú önjáró rakodó- és szállítógép érkezett a III. és a IV. sz. bányüzembe, Csöndör László felvétele

Folytatódik a munkaverseny

Az Ércdúsító üzem dolgozó kollektívája — szocialista brigádjainak kezdeményezésére a felszabadulási és kongresszusi munkaverseny szervezését folytatásaként — felhívást tett közzé, melyben felhívta a társüzemeket, vállalatunk valamennyi dolgozóját, hogy csatlakozzanak a versenyvállaláshoz, köszöntsék kiemelkedő munkasikerekkel az SZKP XXVI. kongresszusát.

Vállalták, hogy éves exporttervüket november 30-ig, első negyedéves exporttervüket pedig 115 százalékra teljesítik. Tovább javítják az exportált koncentrátum minőségét, ércfeldolgozási tervüket — a fajlagos feldolgozási költségvetés betartása mellett — 103 százalékra teljesítik, vegyidúsítmány tervüket — a minőségi munka javításával — 1 százalékkal túlteljesítik.

Az elmúlt napokban vállalatunk többi üze — üzem sajátosságai miatt megfelelő vállalatokkal — csatlakoztak az Ércdúsító üzemnek az SZKP XXVI. és a IV. sz. bányászati 50-es ifjúsági szocialista brigádjának a KISZ X. kongresszusa tiszteletére tett versenyfelhívásához. Vállalták, hogy javítják a minőségi, mennyiségi munkát, ésszerűen takarékoskodnak anyaggal, energiával. Társadalmi munkavállalásaikkal segítik vállalatunk szociális szükségleteinek kielégítését, kapcsolódnak az ENSZ által meghirdetett „Rokkantak nemzetközi éve” céljainak megvalósításához, csatlakoznak városunk társadalmi munkaprogramjának sikeres teljesítéséhez.

Díszítő-művészeti tanfolyam

Március 10-től kellő számú jelentkező esetén — díszítőművészeti tanfolyam indul a Ságvári Endre Művelődési Házban. A tanfolyamon a magyar nyelvjárási területek hízmzéseit — szín- és formavilágát, öltéstechnikáját ismerhetik meg az érdeklődők. A 15 hetes, heti kétórás tanfolyam minden kedden 9-től 11 óráig és 17-től 19 óráig tart. A délelőtti és a délutáni téma mindig azonos, így a váltó műszakban dolgozó asszonyoknak is kedvez. A részvételi díj vállalatunk dolgozójának 160 forint, külső érdeklődők esetében pedig 220 forint. Jelentkezni lehet március 9-ig személyesen vagy telefonon a Ságvári Endre Művelődési Házban. A tanfolyamot Farkas Veronika vezeti.

Mappali kórház Harkányban

Az összefogás eredménye

Harkány, déli 12 óra. A kórház megszokott életét éli. Az előtér zsúfolt pályaudvari váróteremhez hasonló, s a büfé is olyan, mint egy felnőtt zsidó. Sokan fellelegezve, a gyógyulás biztos tudatával hörpintik fel a kórházon belüli utolsó kávéjukat, míg mások szürcsölgetve, beutalóval a zsebükben várják, hogy elfoglalhassák kórházi ágyukat. Gyógyulni jöttek, ugyanúgy mint a nappali kórházba beutalt vállalati dolgozóink.

Az épület hajdan raktárhoz vezető falépcsőin haladunk felfelé. Még egy forduló, s a nappali kórház folyosóján vagyunk. A körtermek azonban szállodai szobáknak tűnnek, a hevedőkkel, az aprócska fotókkal. Más ez a kórházi szőnyeg mint a megszokott.

A kórház igazgató főorvosát, dr. Keszthelyi Bélát — ma még újdonság erejével ható nappali kórház étrejöttéről, s egyáltalán az ötletéről kérdeztem.

— Az ötlet adott volt. Budapesten a város mozgásszervi betegeit fogadja az Országos Fizioterápiás Intézetben megszervezett Lukács-gyógyfürdő nappali kórház.

— Itt nálunk — mondja az igazgató főorvos — a felszabadult helyiségek önmagukat kínálják hasznos felhasználásra. Ismerve a két bányavállalat mozgásszervi megbetegedésben szenvedő dolgozóinak nagy számát, döntöttünk, hogy közös összefogással valósítsuk meg a nappali kórházat. Elképzelésünk valóra vált, s így valamit mi is tehettünk a megyei egészségügy fejlődése érdekében.

— Milyen kezelést kapnak a beutalt betegek, s

évente hányan kereshetik s találhatják meg gyógyulásukat?

— Komplex kezelésben részesülnek: elektromos, víz, iszap, torna és adott esetben gyógyszeres, injekciós kezeléssel igyekszünk gyógyítani. Pécssett ilyen kezelést sehol sem kap a beteg egy helyen. Külön orvosi felügyeletet biztosítunk számukra dr. Kőrösi Olga reumatológus szakorvos személyében. A nappali kórház mintegy háromszáz urán- és háromszáz szénbánya dolgozót tud fogadni.

— Mindenképpen örvendetes — mondja dr. Bank József, az Üzemegészségügyi Szolgálat főorvosa —, hogy nagy számú mozgásszervi betegek Hévíz, Sikonda és a Harkányi Gyógyfürdő Kórház után most a harkányi nappali kórházban is megtalálják gyógyulásukat.

— A vállalat dolgozóinak megbetegedési statisztikájában a mozgásszervi megbetegedések állnak az első helyen. Ezt követi a sérülésses betegek száma, akiknek jelentős része utókezelés céljából ugyancsak igénybe veheti a nappali kórházat.

— Miként történik a beutalás, és mit jelent a kórház „nappali” jelzője?

— Kezdjük ezen utóbbival. Lényege, hogy szigorú kórházi rend mellett, naponkénti oda-vissza utazással ténylegesen, tehát csak nappal, reggel 7.30 órától, délután 14.30 óráig tart a kórházi kezelés. A szigorú kórházi rendet azt értem, hogy a beutalt beteg meg nem jelenés esetén táppénz megvonásban részesülhet.

— Az üzemorvos javaslata alapján rendelőintézetünk reumatológus szakorvosa utalja be a beteget a nappali kórházba. Általában háromhetes turnusokban egyszerre tizenkét vállalati dolgozó s ugyanennyi szénbányász részesül kezelésben. A beutalás ideje lehet hosszabb s rövidebb is, ebben a kórház szakorvosa dönt. Mint ahogy abban is, ha a betegnek szükséges a gyógyfürdő kórházba történő átirányítása, mi több, esetleges kisebb műtétje. Erre eddig már két esetben sor is került, ami betegeink alapos kivizsgálását bizonyítja, sőt így elejét vehetjük egy későbbi komolyabb megbetegedésnek.

— Az Önök nyilvántartásában mekkora a mozgásszervi betegek száma, s mi lenne az az ideális létszám, melyet évente kezelni kellene?

— Jelenleg tizenegy évnel több szolgálati idővel mintegy 1600 föld alatti dolgozót tartunk nyilván mozgásszervi megbetegedéssel reumatológiai szakrendelésünkön, s e számot megközelíti a 16 évnél hosszabb ideje föld alatti foglalkoztatottaké is. Így tehát 1000 ember kezelése lenne az optimális évente.

— Ma még távlati terv, de azt szeretnénk elérni, hogy a tizenöt éve föld alatti munkakörben foglalkoztatottakat, rendszeresen „tmk” vizsgálatra hívjuk be. Ezáltal a panaszmentes munkaképesség meghosszabbodását érnénk el.

— Hogyan fogadta a vállalat a nappali kórház megvalósulási tervét, s miként támogatta azt?

— Örömmel s teljes odaadással azon volt a vállalat vezetése — mondja Eimbó József szociális igazgató —, hogy az elképzelésből valóság legyen. A két bányavállalat jelentős anyagi hozzájárulásával a múlt év novemberében átadásra is került dr. Keszthelyi Béla igazgató főorvos elképzelése, mely ez év január elsejével hivatalosan meg is nyílt. Azóta dolgozóink első csoportjai már túl is vannak a kezelésen, s minden bizonylan gyógyultan álltak illetve állnak munkába.

— A nappali kórház lehetőségével tágabb teret kapott célunk és kötelességünk, azaz dolgozóink megbetegedésének megelőzése, illetve gyógyítása. A gyógyulás a kórházban kapott komplex kezeléssel minden bizonylan tartósabbá válik, mint az ezt megelőző lehetőségekkel.

— Dolgozóink a vállalat költségén a kórházban reggelit és ebédet kapnak, útiköltségüket is megtérítjük. Keressük a megoldást, hogy külön autóbusszal szállíthassuk őket, mivel jelenleg a menetrend szerinti autóbussz járással közlekednek. Túl azon, hogy betegekről van szó, de a nyári szezon beindulásával félt, hogy utazási nehézségeik lesznek, tehát a jelenlegi megoldás csak átmeneti, nem végleges.

A betegekkal beszélgetve egységes a vélemény. A lehetőség jó, ugyanakkor számukra szerencsésnek is mondható, hiszen nem kötötték huszonegy napig a kórházi ágyhoz. A legfontosabb persze, hogy érzik a kezelés eredményét, szűnik a fájdalom, nem hasogtat itt, nem szúr ott. Ha átmenetileg is, de újjászültek.

Veress Tamás

Bemutatjuk

Bánik Jenőt, a Szolgáltató üzem új vezetőjét

ÜJSÁGHÍR: Bánik Jenőt, a III. sz. bányászati gépezeti vezetőjét a vállalat vezérigazgatója 1981. február 15-i hatállyal a Szolgáltató üzem vezetőjévé nevezte ki.

Az alig 41 éves üzemvezető bemutatását mivel is kezdhethetnénk, mint a személyi adataival.

Szekszárdon született 1939 decemberében. Pécssett érettségizett 1958-ban, s még ugyanebben az esztendőben vállalatunkhoz jött dolgozni, mint operátor. A következő évben a vállalat társadalmi ösztöndíjaként kezdti tanulmányait a miskolci nehézipari egyetem bányamérnöki karán, ahol 1964-ben bányagépészmérnöki oklevelet szerez.

Ezt követően gyakornokként dolgozik az I-es és a II-es sz. bányászüzemben, valamint a Központi gépezeti osztályán. 1967 októberében kinevezik a III. sz. bányászati gépezeti vezetőjévé. 1971-től 1973-ig a KBF-nél dolgozik, mint gépezeti felügyelő. Tréfásan meg is jegyzi:

— Két cégnél dolgoztam eddig, mégis majdnem tele van a munkakönyvem. Aztán tárgyilagosan hozzászól:

— Ez az időszak nagyon jó volt arra, hogy a vállalatnál folyó gépezeti tevékenység általános és részleüleiteit megismerjem.

— És ezt komolyan is gondolta. Bármilyen posztra került is, tudása legjavát igyekezett nyújtani. Ismereteit állandóan gyarapította lett kiválóan képzett szakember.

Előző munkahelyén, a III. sz. bányászüzemben több szakmailag nehéz, új feladatot oldott meg az ő irányításával. Az eredményeket elsősorban munkatársai sikerének tartja.

— Rendkívül jó kollektíva alakult ki a III-as üzem gépezeti részlegénél — mondja — Van egy magas szintű kvalifikált törzsgárda, amelyre a vállalatnál előforduló gépezeti és villamos műszaki problémák megoldásában bármikor számíthatunk. Beleérttem ebbe a legújabb önjáró technikával kapcsolatos problémákat is.

Bánik Jenőnek felsőfokú német és alapfokú angol nyelvtudása van. Jó szervező- és tárgyalóképességgel rendelkezik, véleményét meggyőzően képviseli.

Közéleti embernek ismerik. 1971 óta párttag. 1975-től alapszervezeti vezetőségi tag és tagja az üzemi pártbizottság mellett működő gazdaságpolitikai munkabizottságnak. Hosszú évekig propagandista feladatokat is ellátott.

Emberi és munkakapcsos-

lataira mindig a korrektség, a jó érdekegyeztető készség volt a jellemző. Eppen ezért tartom igaznak a következő megfogalmazását:

— Nyugodtan mondhatom, hogy az elmúlt évek során mindenkivel ki tudtam jönni és senkivel semmi megoldatlan problémám nem maradt.

Szakmai és társadalmi munkája elismeréseként ötször kapott Kiváló dolgozó kitüntetést, de részesült Igazgatói dicséretben és megkapta a Bányászati Kiváló Dolgozója kitüntetést is.

Az az elve, hogy a feladatok megoldásába be kell vonni a közvetlen vezetőket és támaszkodni kell a beosztottakra és a fiatal szakemberekre. Emberi magatartását a közvetlenség és a segítőkészség jellemzi. Öszinte, nyílt magatartásával — bárhol tevékenykedett is — kiegyensúlyozott légkört tudott teremteni a kollektíva együttműködéséhez.

A következő esztendőben új, minőségileg más munkát végez majd. Eppen ezért voltam kíváncsi, hogyan vélekedik új beosztásáról.

— Én a Szolgáltató üzem, csak a fogyasztó oldaláról ismerem. Úgy gondolom, hogy mindenképpen célszerű lenne közelebb hozni az üzem tevékenységét a termelő bányászati üzemek munkájához, rugalmasabbá tenni a szolgáltatást. Természetesen tisztában vagyok azszal, hogy a Szolgáltató üzem kollektívája eddig is jó és eredményesen dolgozott. Eppen ezért a magam részéről azt tartom a legfontosabbnak, hogy az üzem vezetőivel és dolgozóival olyan kapcsolatot alakítsak ki, amely biztosítja a további folyamatos és eredményes közös munkavégésnek.

A vállalati szinten megkezdődött és a további években folytatódó nagy gépezeti fejlesztés feladatai megkövetelik, hogy ezt a fejlődést követni tudja a Szolgáltató üzem. Ehhez kíván majd minden erejével hozzájárulni az üzem új vezetője, Bánik Jenő is.

Herendi István

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: **Kablár János**
Szerkesztő: **Ragoncsa János**
Szerkesztőség: **7633 Pécs, 39-es dandár út 19.**
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Kiadóhivatal: **7601 Pécs, Hunyadi út 11.**
Telefon: 15-000

MEV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető: **Sperczel János**

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
43,20 forint
Előfizethető a szakszervezeti bizalmiagnál

Ny-623-4

Mindvégig az élvonalban Akik a kongresszusi zászlót kiérdemelték (II.)

A IV. sz. bányai üzem versenybizottsága a párt-
vb-vel egyetértésben úgy döntött, hogy ki-
emelkedő munkájuk elismeréseként a „No-
vember 7” lakatosbrigád a XII. pártkongresszus tisz-
teletére alapított Kongresszusi Zászló kítüntetésben
részesheti.

Életükről, munkájukról így beszélt Gyurokovics Pál brigádvezető: — A brigád 1964-ben alakult, az eddigi elért legmagasabb fokozata az aranykoszorús cím. Jelenleg a brigád 14 főből áll, tevékenységüket a bányabeli lakatosmunkák, fúrókocsik és fúrógépek javítása terén fejtik ki. Évek óta a részleg élvonalában, a legjobbak között dolgoznak. Alkatrészek, tartozékok készítésével segítik az önköltség csökkentését, felújításokkal pedig az anyagtakarékosságot. Újítások, ésszerűsítések bevezetésével az élmunka megtakarítását érik el.

— Mindezek mellett a sűrített levegő és ipari vízhálózat karbantartását is elvégzik. A kongresszusi munkaverseny során mindvégig az élvonalban voltak. 1980-ban a II. és III. versenyszakaszban első és második helyezést értek el. A brigád igen sok társadalmi munkát végez és végzett. Rendszeresen ők végzik a balatonmáriai üdülő úszónapozójának ki- és beszerelését. Igen sokat tettek az Andresz Gy. úti óvoda patronálása terén is. A IV. sz. bányai üzem magyarhertelendi üdülőjének játékeit a November 7 brigád készítette és gondoskodik ezek rendszeres karbantartásáról is.

— Ezen a téren külön kell említenem Balogh Ist-

ván, legöregebb brigádtag nevét, aki különösen jeleskedik a társadalmi munkavégzések során. Sokat tett a brigádszellem kialakítása érdekében Máté Jenő művezető, aki a brigád patronusának is tekinthető. Brigádunk jelentős feladatot vállal az új és fiatal dolgozók betanításában és szakmai képzésében. Több brigádtag végez igen fontos párt- és társadalmi munkát: Nagy Károly a gépészeti pártalapszervezet titkára, Kafka Ferenc szakszervezeti tag, Gyurokovics Pál brigádvezető egyben a pártcsoport bizalmi feladatait is ellátja, de ezzel a sor még korántsem teljes.

— A brigád tagjait a magánéletben is baráti szálak fűzik össze. Évente rendszeresen részt vesznek országjáráson — családtagjaikkal együtt — az ország természeti szépségeiben és idegenforgalmi látnivalókban gazdag tájait keresik fel.

— Az idén Debrecenbe terveznek csoportos családi kirándulást. Ezenkívül közös színházlátogatásokat és brigád-összejöveleteket is gyakran szerveznek.

Példájuk igazolja, hogy a kiegyensúlyozott, jó munkahelyi és családi légkör — közérzet — lényeges feltétele az eredményes és hatékony munkának.

Dr. Góbi János

Védekezés a foglalkozási megbetegedések ellen

Óvjuk egészségünket!

A robbantásos jövesztés velejárója a kőzetfúrás, mely vállalatunknál különböző típusú présleghűtőszerszámokkal történik. Közismert, hogy e szerszámok üzemeltetése magas zajjal, s az emberi szervezetet károsító rezgéssel jár. Ezeket túl más gépek és berendezések működtetése is eredményez zaj- és vibrációs ártalmat az üzemek területén. A vállalat zaj- és vibrációs viszonyait, az ellenük való védekezésben eddig elért eredményeket és a jövőre vonatkozó terveket tárgyalta meg február 3-án a BDSZ elnöksége a benyújtott írásos jelentés alapján.

Művelési technológiánkból eredően, valamint a nehéz fizikai munka csökkentése érdekében bányáink gépesítettsége fokozatosan nő. Egyre nagyobb teljesítményű gépeket helyezzünk üzembe, a gépesítettség vizont egyenes arányban nő a dolgozóinkra ható zaj. A kettős zajhatás (mechanikai és áramlástechnikai) a munkahelyek többségénél együtt és egyidőben jelentkezik. A zaj elleni védekezés alapfeltételeként 1967-ben kezdődött a zajviszonyok műszeres megismerése. Kettős céllal, egyrészt munkavédelmi célból, másrészt a későbbiek zajelhárításához kapcsolódó műszaki tervezéshez szolgáltatva így adatot, történnék zajmérésünk.

A zaj károsító hatása elleni szervezett védekezés már korábban, 1964-ben kezdődött. A védekezés jelentős részét az egyéni védőeszközök alkalmazása jelenti. Nem végleges megoldás, mert azt a gépek, szerszámok, berendezések zajszintjének csökkentése jelenti.

A vállalat a dolgozókra ható zaj mennyiségét igyekszik a behatási idő csökkentésével és a dolgozó, illet-

ve zajforrás közötti távolság növelésével is elérni. Az új gépek beszerzésénél mindenkor figyelembe vesszük, hogy a gép milyen zajszintű, távvezérelhető-e és hogy a kezelőre milyen zaj hat. Ilyen megfontolásból került az V. sz. bányai üzembe új, teljesen burkolt Atlas-Copco csavarkompresszor, de a TP-3000 típusú fúróberendezés megvásárlásának egyik szempontja is az volt, hogy a kezelő a zajforrástól 4-5 m távolságban tartózkodhat.

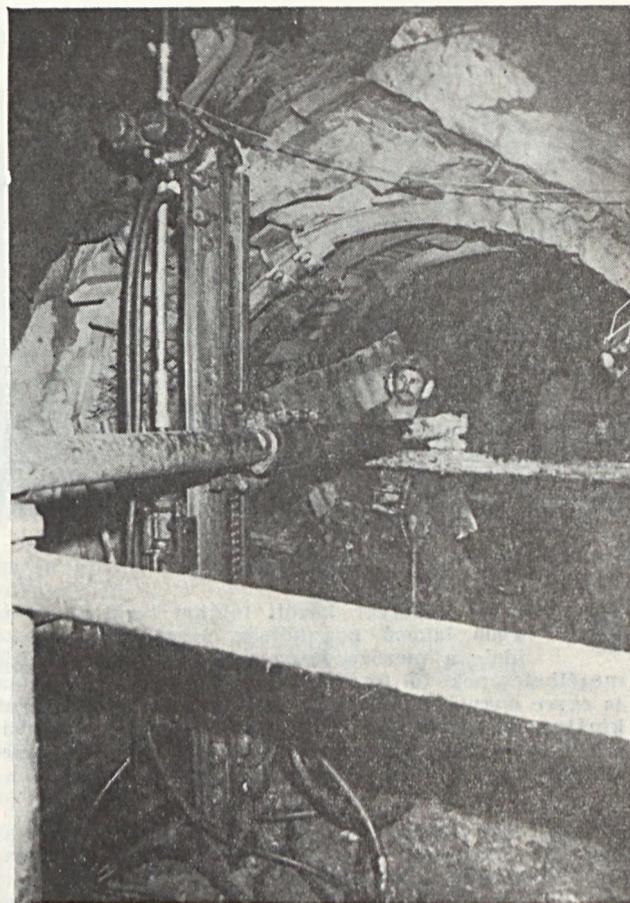
A szivattyútelepek távvezérlésével a szivattyúkezelők, az EDÜ törő-örölő üzemrészeiben ipari tévélánc felszerelésével a szalagkezelők és felügyelők kerültek ki zajos munkahelyekről. Legjelentősebb szervezési intézkedésnek a többgépes fúrás bevezetése mondható. Alapja az a felismerés, hogy a bányabeli körülmények között egy fúrókalapács által keltett zaj több gép alkalmazásakor sem emelkedik a minősítő (N 115) görbe fölé. A többgépes fúrással ugyanakkor növekszik a termelékenység s a zaj hatóideje viszont csökken.

A zajártalom csökkentése érdekében az eltelt évtizedben igen sok műszaki megoldás született. Igaz, több közülük a megvalósulás „küszöbén” megakadt, mert csekély csillapító hatása miatt nem vált be, vagy mérete, magas átalakítási költsége miatt nem került bevezetésre, bányabeli körülmények között nem alkalmazható.

Egy példát említve a megvalósult műszaki megoldások közül: Az 1980-as év elején kezdődtek az üzemi kísérletek az első hidraulikus meghajtású fúrókocsira szerelhető fúrókalapáccsal. Zajszintje 8 dB/AF értékkel kisebb, teljesítménye viszont 40 százalékkal nagyobb mint a pneumatikus fúrókalapácsé. Az alacsonyabb zajszint érték és a rövidebb fúrási idő miatt a vágathajtáson dolgozók egyenértékű zajterhelése az eddigi számítások alapján 10 dB-el csökken.

Bányáink kőzeteinek magas nyomó és törőszilárdságából eredően a robbantóllyukak fúrása csak nagyteljesítményű ütve-forgatva működő pneumatikus fúrókalapáccsal végezhető. A kézben tartott illetve irányított fúrókalapáccsal történő fúrás esetén a rezgést átveszi a kéz. Ez maradandó egészségkárosodást okozhat. Mivel lehetőség nem volt és ma sincs vibráció szempontjából kevésbé károsító fúrókalapácsok beszerzésére, elsősorban a dolgozóknak a fúrókalapáctól való eltávolítását tűzte célul a vállalat.

Az első időszakban a pneumatikus fúrógépek alkalmazására került sor,

A TP-3000 típusú fúrógépnél a kezelő a zajforrástól 4-5 méter távolságban tartózkodhat. Csöndör László felvétele

majd 1972-ben 45 darab PKE-60 jelű előtolós fúróállványt kaptak a dolgozók, melynek használatakor már nem érintkeztek a rezgő berendezéssel. Ma már a fenti típus továbbfejlesztett változatát a PKE-60/78-as oszlopos fúróállványt alkalmazzuk sikeresen. A 70-es évek elején került sor a fúrókocsik alkalmazására, melynek előnye, hogy a kezelő nem érintkezik a fúrókalapáccsal, a rezgés hatósideje lerövidül, s kezeléséhez egy fő is elegendő. Egyéni védekezésül a Teplast vízálló kesztyű szolgál.

Ez évben a nehéz fizikai munka csökkentése, a munkafolyamatok korszerűsítése, a munkakörülmények javítása és a vibrációs ártalom csökkentése érdekében öt darab fúrókocsi és két-két db PK-438 H típusú, illetve TP-3000 típusú fúrógépek beszerzését tervezi a vállalat. Növeli továbbá a PKE típusú oszlopos fúróállvány ellátottságot, több GS-5 és GS-6 típusú zajcsillapító dobót szerez be, új zajcsillapító gépkezelő fülkéket épít. A halláskárosodás és vibráció elleni egyéni védőeszközök beszerzésére egymillió forintot terveznek.

A vállalat a munkavédelmi feladatait öt évre, illetve évenként előre tervezi. A vállalati és üzemi munka- és egészségvédelmi intézkedési tervek fontos része a foglalkozási megbetegedések — így a zaj- és vibráció — okainak csökkentése, megszüntetése.

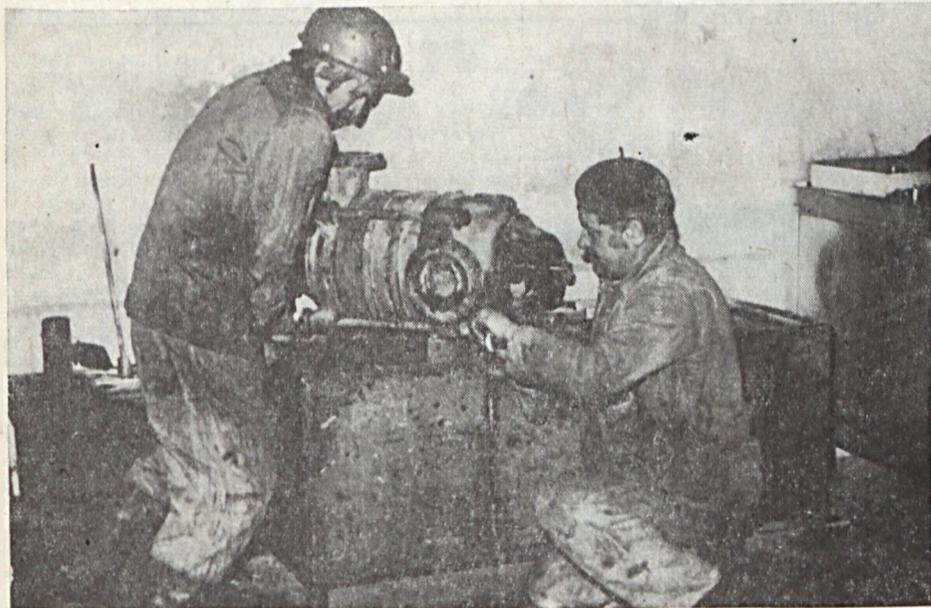
A megtett intézkedésekről elismeréssel szólt a BDSZ elnöksége. Felhívta a figyelmet, hogy a vállalat következetesen folytassa az eddigi gyakorlatát, a szakszervezeti szervek pedig a nevelő, meggyőző munkán túlmenően a kényszerítés eszközeivel is kötelezzék a dolgozókat a testi épségüket, egészségüket védő óvórendszabályok betartására, a védőeszközök használatára, mert csak így várható további eredmény a foglalkozási betegségek csökkentése terén. Veress Tamás

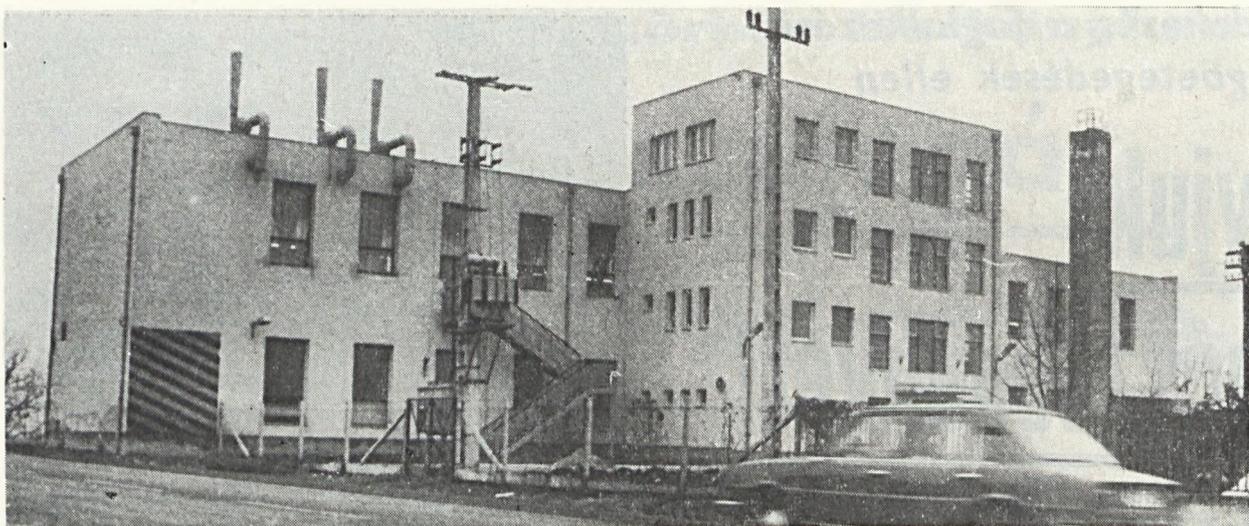
A halláskárosodás és vibráció elleni egyéni védőeszközök beszerzésére 1 millió forintot költ vállalatunk 1981-ben. Kiss László felvétele

A PKE-60/78-as oszlopos fúróállvány használatakor a dolgozók már nem érintkeznek a rezgő berendezéssel. Füzy Tibor felvétele

Nagy Károly és Varga Béla TTA típusú szivattyú felújítását végzi.

A szentlőrinci cipőgyár

Pécs és Szigetvár között félúton terül el a kb. 6 000 lakosú nagyközség, Szentlőrinc. Hosszú ideig a mezőgazdaság volt az itteni lakosok megélhetésének fő forrása. Az utóbbi években az ipar is egyre nagyobb tért hódít, számos munkalehetőséget kínálva. A nagyközség életét, fejlődését dr. Hortobágyi Ferenc tanácselnök és Király Lajos vb-titkár segítségével próbáljuk nyomon követni.

Utunk első állomása a Szigetvári Minőségi Cipőgyár kihelyezett üzemébe vezet. A gyárrészleg 1979 májusában kezdte meg a termelést. A világos, jól felszerelt üzemcsarnokban Csatahelyi Károlyné segítségével ismerkedünk a munkafolyamatokkal.

— Jelenleg félgőzzel üzemelünk, egy szakban. Sajnos ez nagy gondot jelent nekünk, mert a termékeink nagy része nyugati exportra készül és a minőség mellett a mennyiség is fontos tényező.

A munkaszaloknál serény kezek szabják, tűzik, ragasztják a bőrt. A szalag végében a diszpécserpult. Ez az üzemcsarnok szíve. Biztosítja a szalagok zavartalan menetét, a folyamatos munkához szinte nélkülözhetetlenné vált.

A csarnokban körbesétálva ismerkedünk az aszszonyokkal.

— Elég sok urános feleség dolgozik nálunk — mondja kísérőnk.

— Igen, elég sokan vannak, de mi nagyon szeretnénk ha a jövőben még többen jönnének hozzánk — kapcsolódik a beszélgetésbe Hirth Lászlóné oktató. — Az új dolgozók részére tanfolyamokat szervezünk, Szigetvárról járnak ki a szakoktatók. A kéthetes betanulási idő alatt átlagbért tudunk fizetni. Az a tapasztalatunk — aminek nagyon örülünk — hogy az asszonyok viszonylag hamar betanulnak a szakmába. Nálunk modelként változik a norma és így természetesen a bér is. Átlagban 2500—3000 forintot tudnak keresni nálunk.

*

A gyárból jövet, rákanyarodunk a főútra.

— Nézzék csak — mutat az út szélét övező fűzfák mögé a tanácselnök. — Ott van a strandunk és az ott, kicsit távolabb — látják? — az a csónakázó tó. Nyaranta nagyon sokan keresnek itt felüdülést.

Tovább megyünk. Amott egy hosszúkás épület. Az új MHSZ-lőtér. Nemrég adták át és a legnagyobb adagos konyhánk van, jelenlegi diáklétszámunk 225, ami azt jelenti, hogy még mindig tudunk vállalni menzázára diákokat.

Lassan vége szakad kis kitérőnknek és a hepehu-

omatos negyed". Pár száz méterrel odébb feltűnnek a négyemeletes bányászlakások. A négy épületből már egybe (30 lakás) beköltözhetek a boldog tulajdonosok, vállalatunk dolgozói.

— Biztosan azt gondolják, hogy hazabeszélek, de szerintem ez a megye legjobban felszerelt iskolái közé tartozik — mondja. — Nézzünk körül, győződjünk meg Önök is róla.

— Több ilyen ragyogóan felszerelt szaklintermünk van — amely ideális feltételeket teremt az egyes szaktantárgyak tökéletes elsajátításához. A gyerekek a gyakorlatban is tapasztalhatják a tankönyvben leírtakat.

— A személyi feltételek is adottak, tanáraink valamennyien rendelkeznek a megfelelő szakképesítéssel. Képesítés nélküli nevelőnk nincs, munkatársaim többsége Pécsen a Tanárképző Főiskolán végzett.

Beszélgetésünket éles csengőberregés szakítja félbe.

— Rövidesen itt az ebédidő — néz az órájára az igazgató.

— Gyerekeink nagyrésze napközis, de sokan vannak, akik csak a menzát veszik igénybe. Háromszáz-adagos konyhánk van, jelenlegi diáklétszámunk 225, ami azt jelenti, hogy még mindig tudunk vállalni menzázára diákokat.

— Ha már a tervekről beszélünk — mondja Kol-

gyon sokan ebédelnek itt a környékbeliek közül is. Előfizetéses rendszer van, és az adagok bőségesek, izletesek.

A községi óvoda udvarán csend honol, a kétszintes, központifutó épületben a gyerekek ebéd utáni pihenőjét semmi nem zavarja. Az óvoda vezetője tájékoztatójában elmondotta, hogy pillanatnyilag 130 aprósággal foglalkoznak. Jelenleg nincs zsúfoltság náluk, de már csak korlátozott számban tudnak gyerekeket felvenni. Tervezik az épület bővítését, de ehhez jelentős anyagi támogatás mellett társadalmi munkára is szükség lenne. Sajnos a község bölcsődéje is hasonló gondokkal küzd.

— Ha már a tervekről beszélünk — mondja Kol-

Szentlőrinc

— Hol is kezdjem? — Böven van lehetőség mindkettőre. Több mint tizenegyszer kötetes könyvtárunk van, 260 fő befogadására alkalmas a filmszínházunk, művelődési házunk is változatos, gazdag programot kínál. Ezenkívül Pécs közelsége, a jó közlekedési lehetőség tovább bővíti a választékot. A Pécsi Nemzeti Színház vendéglőadásai mellett, fővárosi színészek is szívesen jönnek le hozzánk.

Sokáig kanyargunk a szentlőrinci utcákon, majd utunk dombok között vezet tovább. Szőlők, kertek, préházak. Kiváló minőségű a borszőlő erefele, és persze a bor is. Az utóbbi években egyre többen vásárolnak telket, mivel elég olcsón juthatnak hozzá, és nagy előnye, hogy kocsival 10 percre van a községtől.

Nógrádi G.—Erb É.

— Nem panaszkodhatunk az áruellátásra — mondja Király Lajos. — Például a húsrú mindig friss, választékról pedig a községi ÁFÉSZ vágóhidja gondoskodik.

Az új négyemeletes épületek tőzsomszédságában épül a község harmadik élelmiszeráruháza.

— Nem panaszkodhatunk az áruellátásra — mondja Király Lajos. — Például a húsrú mindig friss, választékról pedig a községi ÁFÉSZ vágóhidja gondoskodik.

Az ABC melletti szolgáltatóházban női—férfi szabóság, fodrászat, kozmetikai szalon és különböző műhelyek kapnak helyet. Ezek közül egy-kettő már üzemel.

Atellenben, a kisvendéglőhöz a közeli építkezésen dolgozók éhes csoportja érkezik.

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

— Ez a kisvendéglő is az ÁFÉSZ kezelésében van — mondja a vb-titkár. — Na-

A SZERKESZTŐSÉG HORTÁJÁBÓL

Uránvárosban eltűntek a háztetőkről az antennaerdők. Ennek csak örülni tudott az, aki kicsit is szíven viselte a városrész esztétikai arculatát, és örült az, akinek rendszeresen beázott a lakás mennyezete.

A PIK nagy munkát és nagy költséget áldozott arra, hogy kiépítse a nagyközségi antennarendszert és hálózatot. Végre 5 különböző tévé adót tudunk fogni, jó minőségben — gondoltuk.

— És mi most a helyzet, évek múltán? Nagyon jó a minősége a Pécs II-nek, a Zágráb I és II-nek, a Belgrád II már csak néha jó (de ez nem okoz problémát), azonban a helyi fóműsoradónak (Pécs I) a képe minőségileg kifogásolható. A képek jobb oldalán levő „szellemkép” elrontja a kép mi-

nőségét és a már sok helyen üzemelő színes tévé készüléken ez nagyon bántó és zavaró jelenség.

Nem megoldás, hogy az erkélyre, ablakra „segély” antennát tegyünk. Nem elfogadható a PIK véleménye, hogy rossz az adó sugárzási karakterisztikája, nagy a visszavert jelszint stb.

A PIK-nek nem kellene szégyelni segítséget kérni a Gelkától, mert azok is foglalkoznak központi antennával, és van tapasztalatuk, vagy segítséget ad hivatalból a Posta, hozzátartozik a tévé-adó és a zavarvizsgáló részleg.

Ilyen képminőségi hiba ma már műszakilag megoldható, és meg kell oldani az uránvárosi előfizetők érdekében.

Zákonyi Sándor

Művelődjünk, szótakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház márciusi programjából

1-én 15,30, 17,30 és 19,30 órákor: Egy kis indián (USA film).

18 órákor: Discó — vezeti Tuczai József.

2-án 17 órákor: Eszperantó klub — Tallózás eszperantó nyelvű folyóiratokból.

17,30 órákor: Mindenki kedvére — Zenés szórakoztató műsor. Közreműködik: Bangó Margit, Dóri József, Poór Péter, Pfeiffer Marika, Pálfi Péter, Nagy Gábor és Deák Mihály. Kísér Turán János és zenekara.

4-én 15,30 órákor: Vágta (szovjet film).

17 órákor: A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem nőnap rendezvénye.

17,30 és 19,30 órákor: Szótárgyűjtés (lengyel film).

5-én 16 órákor: Munkásakadémia — Emberek és esetek... A vállalati jogsegélyszolgálat munkájáról. Előadó: dr. Kóbor Béla, a jogsegélyszolgálat vezetője.

17 órákor: Az Eredősítő üzem nőnap ünnepsége.

6-án 14 órákor: Az Építők úti Általános Iskola úttörőinek kulturális szemléje.

16 órákor: Pártoktatás — Kiskut.

16 órákor: A Szolgáltató üzem nőnap rendezvénye.

17 órákor: Omega Fan Klub 1. Old Beat — Koszits Attila zenés műsora. 2. Omega európai szemmel (tallózás az együttes európai sajtócikkeiből, külföldi Omega lemezek).

7-én 8 órákor: A Helikon ünnepségre készülő együttesek és

szólisták kulturális válogató versenyre.

17 órákor: Magányosok klubja — Zenés műsor.

18 órákor: III. üzem bányatúrás — Nőnap családi est.

8-án 8 órákor: Az Eszperantó klub hírújságja Vókányba.

8 órákor: A Helikon ünnepségre készülő együttesek és szólisták kulturális válogató versenyre.

16 órákor: Magányosok klubja — műsoros est a nemzetközi nőnap tiszteletére.

16 órákor: Pártoktatás — Kiskut.

18 órákor: Discó — vezeti Tuczai József.

9-én 17 órákor: Eszperantó klub — Nőnap megemlékezés.

10-én 9 és 17 órákor: Díszítóművészeti szakkör indul.

11-én 15,30 órákor: A frontvonal mögött I—II. (szovjet film).

19,30 órákor: Egy pikoló világos (magyar film).

12-én 16 órákor: Munkásakadémia — Emberek és esetek... 13-án 14,30 órákor: Pályaválasztási klub — A fém munkálása.

17 órákor: Omega Fan Klub — klubdelután.

14-én 15,30 órákor: A papa mozija (amerikai film).

17 órákor: Magányosok klubja — Zenés klubest.

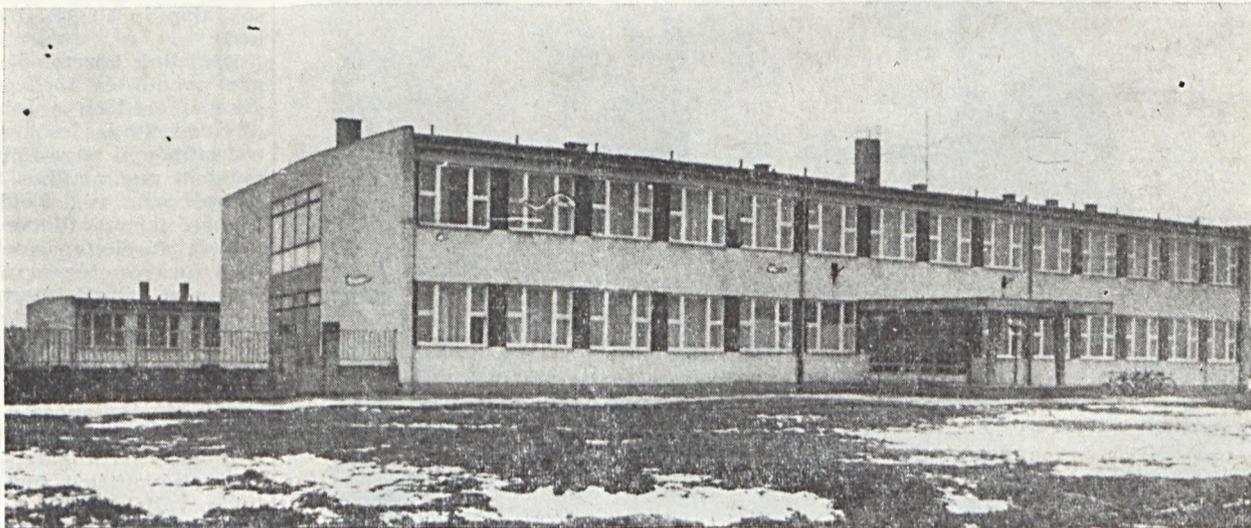
17,30 és 19,30 órákor: Istenem, emberek vagyunk (cseszlovák film).

19 órákor: IV. üzemi gépészet családi estje.

15-én 15,30 órákor: A papa mozija (amerikai film).

17,30 és 19,30 órákor: Istenem, emberek vagyunk (cseszlovák film).

18 órákor: Disco — vezeti Tuczai József.

A szentlőrinci iskola.

Csündör László felvételei

BESZÁMOLÓ

a vállalati szociálpolitikai terv 1980. évi teljesítéséről

Az ötödik ötéves terv időszakára vállalatunk részletes szociálpolitikai tervet készített. Az 1980. évi gazdasági tervvel összhangban az időszak szociálpolitikai feladatait a terv szociálpolitikai fejezetében rögzítettük. Beszámolómban a két terv teljesítésének fontosabb tapasztalatairól adunk számot.

I.
Vállalatunk az elmúlt évben is sokoldalú rétegpolitika; tevékenységet végzett. Üzemeinkben rendszeres beszélgetés történt a pályakezdő fiatalokkal. Segítették a beilleszkedést a melléklet állított „patronálok”, a szocialista kollektívák. Évenként minősítik a gazdasági és közéleti munkájukat és tevékenységüket.

A lehetőségekhez mérten támogattuk a fiatalok családalapítási törekvéseit, segítséget nyújtottunk lakásproblémájuk rendezéséhez. 1980-ban 130 harmincven aluli fiatalnak adtunk 10 214 805 forint összegű hiteltámogatást, melyből több mint 9 millió forint a vissza nem térítendő anyagi támogatás.

Figyelemmel kísértük a nődolgozók helyzetét is. Az 1980/81-es tanévben 8 nődolgozó végzi a mérlegképes könyvelői tanfolyamot. Tanintézetben az 1980/81-es tanévben középiskolában 19 fő, felsőfokú intézetben 2 fő vett részt. Két fő ösztöndíjjal tanul.

A tanintézeti képzésen túl tanfolyamot végzett, illetve képzésben, továbbképzésben vett részt 1980-ban 104 fő.

Több intézkedés történt a foglalkoztatási körülmények javítására. A számítéssel, ügyviteli dolgozók a mechanikus gépek helyett modern, zajtalan számológépet, villanyírógépet kaptak. Munkaszervezés és ügyvitel fejlesztés eredményeként kevesebbet kell túlórázniuk, javultak munkakörülményeik.

Az üzemi fürdők, öltözők állapota a MOTI előírásokat kielégíti. Megoldódott a Szolgáltató üzem állományába tartozó és IV. sz. bányauzemben állandó munkahellyel dolgozó lánakadók, kompresszorkezelők, kazánfűtők öltözési, fürdési lehetősége. Megkezdtek a robbanóanyag-raktár és keverőtelep öltöző és fürdő építési munkáit. Az építkezés 1981-ben fejeződik be.

Vállalatunk a törvényes előírásoknak megfelelően biztosítja nődolgozóinknak a szülési szabadságot, gyermekek után járó fizetést és fizetés nélküli szabadságot, szoptatási munkaidő kedvezményt, terhességi ideje alatt a megfelelő munkakört. A gyermekek 3 éves koráig a fizetés nélküli szabadságot. Jelenleg 32 kismama van gyermekgondozási segítségen.

Az elmúlt évben is megszerveztük — mintegy 80 gyermek részvételével — a nagycsaládosok gyermek-üdültetését Balatonmáriafürdőn.

A nők éjszakai munkára való beosztását korlátoztuk. Lényegében csak az ügyeleti (porta, trafó stb.) munkahelyeken foglalkoztatunk éjjel nőket.

A II. sz. bányauzemben lehetőséget biztosítottunk a mozgásszervi betegségek

javítása megköveteli, hogy dolgozóink rendszeresen képezzék magukat. A képzésre, továbbképzésre 1980. évre is részletes oktatási terv készült.

Az 1979/80-as tanévben a Szolgáltató üzemnél bevezették a szakmunkástanulók képzését. A képzés tárgyi, technikai, személyi feltételeit megteremtettük. 1980. évben az oktatóbázis létrehozására a fejlesztési alpból 705 ezer forintot fordítottunk.

Legnagyobb erőfeszítésünk ellenére sem sikerült megvalósítanunk a dolgozók általános iskolai képzésében kitűzött célunkat. 1980-ban 24 fő vett részt általános iskolai képzésben.

Az 1980. évi oktatás számszerű adatai:

Megnevezés	1980 (fő)
Tanintézetben képzés: általános iskolai oktatás	24
középiskolai oktatás	193
felsőfokú oktatás	36
Fizikai dolgozók tanfolyami képzése: segédmunkások betanító tanfolyamán	334
szakmunkás tanfolyamon	67
Fizikai dolgozók tanfolyami továbbképzése: második szakmára képező felújító, korszerűsítő ismerethívító	29
specializáló	534
szocialista brigádvezetők	186
biztonságtechnikai tanfolyam	180
	40
	1 493
Nem fizikai állományú dolgozók képzése, továbbképzése: felsőfokú végzettségük	173
középfokú végzettségük	69
gyors- és gépirók továbbképzése	28
funkcionális munkakörben foglalkoztatottak	47
alsószintű vezetők	94
középszintű vezetők	93
nyelvtanfolyamok	38

III.
Szociálpolitikai feladatok között első helyen szerepelt az egészségkárosító munkahelyi ártalmak és foglalkozási betegségek megelőzése és csökkentése, valamint a nehéz fizikai munkát kiváltó szervezeti és műszaki intézkedések megterelése.

A nehéz fizikai munkát könnyítő berendezések és eszközök vásárlására 1980-ban 20 893 ezer forintot fordítottunk.

Az 1980-as év jelentős javulást hozott a föld alatt kiszolgálható ételféleségek választékának bővítésével a védőétkeztetés minőségi javításában. A KÖJÁL hozzájárult, hogy 18 ételféleséggel bővítsék az üzemi konyhák a föld alatt felszolgálható ételek körét.

IV.
Jelentős változás volt az elmúlt évben az üzemegészségügyi szolgálat munkájában, tevékenységében. Szervezeti intézkedés következtében dolgozóink nagy része az üzemegészségügyi szolgálat ellátási körébe került, így a gondozási tevékenység lehetősége bővült. A szakorvosi ellátás bővült a reumatológus, audiológus, bőrgyógyász, pszichiátriai és csoportvezető főorvos beállításával. A IV. sz. bányauzemben szauna épült a rászoruló betegek gondozására.

Az üzemegészségügy fejlesztésére 1980-ban 170 ezer forintot fordítottunk.

Az egészségügyi felvilágosító, nevelő munkát se-

gítéssel megköveteli, hogy dolgozóink rendszeresen képezzék magukat. A képzésre, továbbképzésre 1980. évre is részletes oktatási terv készült.

Az 1979/80-as tanévben a Szolgáltató üzemnél bevezették a szakmunkástanulók képzését. A képzés tárgyi, technikai, személyi feltételeit megteremtettük. 1980. évben az oktatóbázis létrehozására a fejlesztési alpból 705 ezer forintot fordítottunk.

Legnagyobb erőfeszítésünk ellenére sem sikerült megvalósítanunk a dolgozók általános iskolai képzésében kitűzött célunkat. 1980-ban 24 fő vett részt általános iskolai képzésben.

Az 1980. évi oktatás számszerű adatai:

Lakás-típusok	Juttatásban részesültek száma:	1980-ban	1976-1980-ig	Anyagi támogatások összege e. forintban	1980-ban	1976-1980-ig
a) tanácsi bérlakás:	13	61		157,5		577,8
b) tanácsi kijelölésű OTP munkáslakás:	36	161		3 756,1		14 339,7
c) családi ház	6	117		600,0		11 700,0
d) családi ház terhére elszámolt munkáslakás:	96	234		8 995,4		21 383,1
Összesen:	151	573		13 509,0		51 000,6

gítéssel megköveteli, hogy dolgozóink rendszeresen képezzék magukat. A képzésre, továbbképzésre 1980. évre is részletes oktatási terv készült.

Az 1979/80-as tanévben a Szolgáltató üzemnél bevezették a szakmunkástanulók képzését. A képzés tárgyi, technikai, személyi feltételeit megteremtettük. 1980. évben az oktatóbázis létrehozására a fejlesztési alpból 705 ezer forintot fordítottunk.

Legnagyobb erőfeszítésünk ellenére sem sikerült megvalósítanunk a dolgozók általános iskolai képzésében kitűzött célunkat. 1980-ban 24 fő vett részt általános iskolai képzésben.

III.
Szociálpolitikai feladatok között első helyen szerepelt az egészségkárosító munkahelyi ártalmak és foglalkozási betegségek megelőzése és csökkentése, valamint a nehéz fizikai munkát kiváltó szervezeti és műszaki intézkedések megterelése.

A nehéz fizikai munkát könnyítő berendezések és eszközök vásárlására 1980-ban 20 893 ezer forintot fordítottunk.

Az 1980-as év jelentős javulást hozott a föld alatt kiszolgálható ételféleségek választékának bővítésével a védőétkeztetés minőségi javításában. A KÖJÁL hozzájárult, hogy 18 ételféleséggel bővítsék az üzemi konyhák a föld alatt felszolgálható ételek körét.

IV.
Jelentős változás volt az elmúlt évben az üzemegészségügyi szolgálat munkájában, tevékenységében. Szervezeti intézkedés következtében dolgozóink nagy része az üzemegészségügyi szolgálat ellátási körébe került, így a gondozási tevékenység lehetősége bővült. A szakorvosi ellátás bővült a reumatológus, audiológus, bőrgyógyász, pszichiátriai és csoportvezető főorvos beállításával. A IV. sz. bányauzemben szauna épült a rászoruló betegek gondozására.

Az üzemegészségügy fejlesztésére 1980-ban 170 ezer forintot fordítottunk.

Az egészségügyi felvilágosító, nevelő munkát se-

bányászlakás elosztásához, gi támogatást. A program vásárlásához, építéséhez az alábbiak szerint való-

Lakás-típusok	Juttatásban részesültek száma:	1980-ban	1976-1980-ig	Anyagi támogatások összege e. forintban	1980-ban	1976-1980-ig
a) tanácsi bérlakás:	13	61		157,5		577,8
b) tanácsi kijelölésű OTP munkáslakás:	36	161		3 756,1		14 339,7
c) családi ház	6	117		600,0		11 700,0
d) családi ház terhére elszámolt munkáslakás:	96	234		8 995,4		21 383,1
Összesen:	151	573		13 509,0		51 000,6

Szentlőrincen az OTP Komoly erőfeszítéseket társas lakásépítési akció tettünk a nem föld alatti helyett bányászlakások építésére kaptunk lehetőséget. Az akcióban 120 föld alatti munkakört betöltő dolgozó lakásproblémájának megoldására. Építési kapacitás hiányában nem sikerült beindítani a pellérdi és Zsolt utcai építkezést. Az 1980. évi lakásépítés támogatásunkat számszerűen az alábbi táblázat szemlélteti.

Lakás-típusok:	Juttatásban részesültek száma (fő)	Anyagi támogatások összege e. forintban
1. bányászlakás juttatás	151	13 509,0
2. munkáslakás vásárlás	11	579,0
3. szövetkezeti lakásépítés vásárlás	25	963,2
4. lakásépítés hozzájárulás	16	150,9
5. családi ház-építés, vásárlás	12	586,2
6. lakószoba növekedés	6	170,0
Összesen:	221	15 958,3

A költségek az alábbiak szerint oszlanak meg ezer forintban: állami hitel: 13 509,0; fejlesztési alap: 2 070,6; társadalmi munkából képzett alap: 378,7.

A szociális célú ráfordítások költsége 1980-ban a jóléti és kulturális alap terhére az alábbi volt:

Sorszám	Megnevezés	1980-ban e. forint
1.	Jóléti intézmények fenntartásának és üzemeltetésének költsége:	1 000,-
2.	Hozzájárulás vállalati intézmény vagy egyesület részére: Gyermekintézmények támogatása:	502,-
3.	Üzemi étkeztetés, ráfordítás:	4 260,-
4.	Segélyezés:	887,-
5.	Szociális ráfordítás:	131,-
6.	Kulturális ráfordítások:	1 509,-
7.	Sport ráfordítások:	314,-
8.	Üdültetés ráfordítás:	3 312,-
9.	Ifjúságpolitikai célok:	150,-
10.	Összesen:	12 065,-

Összefoglalva: megállapítható, hogy vállalatunk 1980. évi szociálpolitikai célkitűzését általában teljesítette. Sokoldalú gondoskodásunk következtében javult dolgozóink élet- és munkakörülménye, nőtt társadalmi aktivitásuk, erősödött a tulajdonosi szem-

léletük. Szociálpolitikai tevékenységünk hozzájárult a vállalati kollektíva akaratának, munkájának hatékonyságához, a termelési feladatok megoldásához.

Bimbó József sk. szociális igazgató

A nyugdíjas élet első napjai

Bozsovics János

szeretnek, de az igazi örömet az jelenti, hogy továbbra is közéjük tartozom.

— A búcsúztatón adták át a Kiváló munkáért miniszteri kitüntetést.

— Igen. Az utóbbi napokban volt időm végiggondolni az életemet. Azt hiszem elégedett lehetek. Úgy érzem, mint anyagiilag mindig megbecsülték a munkámat.

— A IV. sz. bányauzem építőbrigádjának vezetőjeként ment nyugdíjba. Több szakmája is van. Mi volt az első?

— Apám a kőszmúnel dolgozott. Én is oda akartam menni. A kőműves szakmát tanultam ki, még a háború idején. Közvetlenül a felszabadulás után Drávacehiben és Drávacsehiben és Drávacsehiben dolgoztam. Főleg lakóházakat építettünk. Aztán visszakerültem Pécs-

re. Az iparnak is nagy szüksége volt kőművesekre. A Kőszmúnel dolgoztam 1951-ig, amikor a megyei pártbizottságra kerültem politikai munkásnak. Jártam a megyét, gyakran voltam bányában is. Itt ismerkedtem meg a föld alatti munkával. Megtettem és barátaim unszolására én is elmentem bányászni. 1957. április 5-én álltam munkába az I. sz. bányauzemnél. Először vágathajtó csapatot dolgoztam. Később vágathajtó csapatot dolgoztam. Majd tíz évig mint aknavágó dolgoztam, 1968-ban, amikor megalakult az üzem építő brigádja, én lettem a vezetője.

— Beruházási munkák?

— Igen. A föld alatti gépterektől az étkezdéig sok mindent csináltunk. A kollektíva nagyon jól összekovácsolódott az évek során. Annnyiféle feladatot kaptunk, hogy valóságos komplex brigáddá váltunk.

— Most nyugdíjas napjaimon jó érzés visszagon-dolni a sok szép és érdekes feladatra, az elvégzett munka öröme, de fájdalmas is. Talán tavasszal már könnyebb lesz. Tudja a szülő... Nagyon várom, hogy újra dolgozhas-sak — mondja végezetül Bozsovics János.

— Új munkakör, új feladatok?

— Nagyon sok szép feladatot kaptunk, mind a föld alatt, mind a napszinten. Sohasem felejttem el 1970-ben a nagy tiszai árvíz

után részt vettünk az új-jaépítésben. Tíz nap alatt három lakóházat építettünk fel és egynek az alapozását is elvégeztük. Reggel négytől dolgozott a tíz-fős brigádunk sötétedésig. Igazi rohammunka volt. 1971-ben aztán átkerültünk Petőcra, előkészíteni az átköltözést.

— Beruházási munkák?

— Igen. A föld alatti gépterektől az étkezdéig sok mindent csináltunk. A kollektíva nagyon jól összekovácsolódott az évek során. Annnyiféle feladatot kaptunk, hogy valóságos komplex brigáddá váltunk.

— Most nyugdíjas napjaimon jó érzés visszagon-dolni a sok szép és érdekes feladatra, az elvégzett munka öröme, de fájdalmas is. Talán tavasszal már könnyebb lesz. Tudja a szülő... Nagyon várom, hogy újra dolgozhas-sak — mondja végezetül Bozsovics János.

— Új munkakör, új feladatok?

— Nagyon sok szép feladatot kaptunk, mind a föld alatt, mind a napszinten. Sohasem felejttem el 1970-ben a nagy tiszai árvíz

Nógrádi Gábor

HÍREK

SAKK:

Ismét
a legjobbak között

SAKSZERVEZETI Művelődési Otthonigazgatók III. országos tanácskozása volt a közelmúltban a SZOT Székházában. A tanácskozás célja a művelődési otthonok munkahelyi nevelést segítő tevékenysége, valamint annak idősebb feladatai voltak. A vitában Zsikó János, a Ságvári Endre Művelődési Ház igazgatója is felszólalt. A tartalmában újjászervezett Munkásakademiáról és az önálló szocialista brigád klubestekről mondta el tapasztalatait.

A PÉCS megyei Város Tanácsának rendelkezése értelmében a tanácsi lakásra, a tanácsi értékesítésű lakásra, illetőleg szervezett magánlakás-építés keretében épült tanácsi elosztású lakásra irányuló lakásigényléseket 1981. április 15. — május 15. közötti időszakban kell megújítani.

A MUNKÁSSZÁLLÓ gondnoksága és a szálló önkormányzati bizottsága február 27-én 18 órakor családi estet rendezett a Ságvári Étteremben a szállólakók és a dolgozók részére. Hangulatos zene, tombola, jó szórakozás várta a résztvevőket.

AZ ÁLLAMI Ifjúsági Bizottság határozatot hozott az Alkotó Ifjúság pályázati rendszer továbbfejlesztésének irányelveiről. Egyben döntöttek arról, hogy a KISZ X. kongresszusához kapcsolódva Alkotó Ifjúság Országos Kiállítását rendeznek. A május 20. és 28. közötti kiállítás előkészítő bizottsága február 6-án Szeke Gyulának, az OMFB vezetésével már ülést tartott a megrendezés főbb kérdéseiről.

A MÉV Szakszervezeti bizottság önálló könyvtára 1981-ben 150 ezer forintot fordít a könyvtár fejlesztésére, a folvóiratok, heti- illetve napilapok előfizetésén kívül.

VEZÉRIGAZGATÓI utasítás készült a gépek, berendezések, létesítmények használatbavételének, üzembehelyezésének munkavédelmi szempontból történő engedélyezésére. Az utasítás a vállalati munkavédelmi szabályzat mellékletét képezi.

A PMSC sakkcsapata, amely 1979-ben kiesett az első osztályból, tavaly nagy fölénnyel nyerte az OB II Nyugati csoportjának küzdelmeit. Így ez évben ismét a legjobbak között szerepelhet.

Az átigazolási időszak legnagyobb szenzációját a PMSC szolgáltatta. Leigazolta Sax Gyula nemzetközi nagymestert. A csapat azonban nemcsak egy kivételes klasszissal erősödött, hanem egy mesterrel és három mesterjelölttel is.

— Miért volt szükség a vérfrissítésre és milyen szereplést várható a PMSC megerősödött sakkcsapatától. Erről beszél Marton István, a szakosztály elnöke.

— Azzal kezdeném, hogy az OB II-t nyert együttes játékosanyaga nem volt elégséges ahhoz, hogy győztesen kerüljön az első osztályba. Ha például a tavalyi csapat előpont átlagát nézzük, az megdöbbentően alacsony az OB I-hez viszonyítva. Az pedig közismert, hogy ezek az úgynevezett előpontok többkevesebb pontossággal a sakkosok játékerejét regisztrálják.

— Erősítésre tehát mindenképpen szükség volt. A legigazolt játékosok nemcsak új szintre hozhatók a szakosztály életébe, hanem remélhetőleg megindul egy egészséges rivalizálás is a csapatba kerülésért.

— Sax Gyulán kívül kik még az új játékosok?

— Dunaújvárosból igazoltuk át Györköcs Lajos mestert. Nálunk szerepel már az idén Jevgenyij Boguszslavszkij mesterjelölt, aki az elmúlt szezonban a Bp. Vasas legjobb pontszerzője volt. Tompos és Timár mesterjelöltekkel a csapat második fele erősödött meg.

— Milyen szereplést várható a PMSC-től az idei bajnokságban?

— Elsődlegesen a bentmaradást tűztük ki célul,

és azt hiszem ez nem okoz majd nehézséget. Sőt, szerintem a csapat képes lehet a 8–10. hely valamelyikének megszerzésére. Jövőre valószínűleg tovább erősödik a szakosztály Orsó Miklós mesterrel, akit egyesülete, a KGM év végén kiad. Nem tartom elképzelhetőnek, hogy néhány éven belül a vidék legjobbja címet is megszerzzük.

— Úgy tudom idén különösen gazdag program vár a sakkosokra.

— Az egész évben folyó csapatbajnokság mellett megemlíteném a nemrég befejeződött vegyes mesterversenyt, ahol hat sakkoszonk kapott versenyzési lehetőséget. Továbbra is tartjuk a kapcsolatot külföldi csapatokkal. Március végén Temesvárra látogat az együttes. Május elején Pilsenbe látogatunk, május végén pedig az NDK-ban Geraban vesznek részt a legjobbjaink egy nagyszabású nemzetközi villámversenyen.

Nógrádi Gábor

Két aranyérem története

Hajós Alfréd
és a tenger

A dicső olimpiai játékok 1503 éves „tetszhalál” után 1896-ban Görögországban feleledtek, újjászülettek. Idehaza jobbára borulítók, helyenként olimpiaellenes sajtóhangok előzték meg a maroknyi magyar versenyző küldetését az újkori olimpiai játékokra.

Akkoriban megjelenő Sport-Elet újság azt írta, hogy magyar sportoló számára ott nem terem bábér. S mint ismeretes, termett.

A magyar küldöttség tagja, Hajós Alfréd úszó azért szállt vízbe, hogy megkísérelje győzelemhez jutni az I. újkori olimpiai játékokon a magyar csapatot.

Az úszóversenyeket Athéntől 15 km-re fekvő Zea-tengeröbölben — nem volt uszoda — bonyolították le. Hajós itt készült élete első nagy versenyére. Csupán az zavarta, hogy a verseny reggelén a tengervíz hőmérséklete mindössze 10 fok volt. Hajós kora reggel már kint volt a verseny színpadán, szinte egyidőben érkezett a versenybíróval, köztük György királyi herceggel, aki úgy üdvözölte Kemény Ferencet, a magyarok vezetőjét: „Ma magyar lobogót akarok látni az árbocban. Magam fogom oda felhúzni.”

Az eseményről maga Hajós így mesélt: „Mire kiértem a kör alakú öbölhöz, a parton közel 40 ezer fős tömeg gyűlt össze. Az indító és a célvonalat hajókra erősített kötelekkel rögzítették le, a verseny-pályát így elég kezdetleges volt. A parti öltözőktől kis gőzösök szállítottak bennünket a rajthelyhez. Pisztolylövés jelezte az

indulást, s vadul nekivágtam a tarajos, hűsbarágó hideg víznek... Csak úsztam, úsztam, azt sem tudtam hányadik helyen vagyok. Még fel sem eszméltem, amikor a mindinkább erősödő moraj és a tömeg zúgása jelezte, hogy a versenyzők célba értek. Egyszerre csak a kiáltásokból „Zito i Hungaria!” — Eljén Magyarország — hangjai váltak ki... Győztem... Győztem...”

Hajós 1:22,2 perc alatt tette meg a távot. Alighogy célba érték máris szólították az 500 m-es verseny mezőnyét, majd következett az 1200 méteres úszás.

„En már egy olimpiai bajnokság birtokában indultam — folytatja visszaemlékezését Hajós Alfréd. — Barátaim bár nem beszéltek le, de aggódtak, ne kockáztassam hírnevem... En azonban habozás nélkül frissen és jókedvvel jelentkeztem az indulásra.

Újnyi vastag fagyúval kentem be a testemet, így védekeztem a dermesztő hideg víz ellen. Görögök vezettek egy ideig, az öböl torkolatánál érttem be őket, nyomomban az osztrák Paul Neumann. A „sörgor” versenyző a hideg vízben annyira meggémberedett, hogy úgy kellett „kihálászni” a tengerből. De akkor már Hajós 20–25 méterrel vezetett. Végül 19:22,2 perces idővel mintegy 100 méter előnnyel győzött a görög Andreout előtt, ezzel megszerezte második aranyérmét. „A magam erejéből már képtelen voltam kiállni a vízből” — meséli a két szeres olimpiai bajnok.

Kovács Miklós

REJTVÉNY

Rejtvényünk vissz. 1., folytatva függ. 14., 18., 32. és 35. sorában Juhász Gyula Olvadáskor című verséből idézzük egy szakaszt. Megfejtésül az idézetet kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1981. március 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	2	3	4	5	A	6	7	8	9	10	11	R	12	13	A
44					15								16		17
17					M		19					20		21	
22				23		24		25	26		27				A
28			29			30		31	32					33	
L		34						35		36				37	
38	39		40							41		42		43	
44		45		46				47	48			49	50		
51			52		53		54				55			56	
57			58	59			60					61		62	
63				64			65								Z
66			67			68		69						70	71
O		72				73	74		75					76	
77	78					79		80	81				82		
83		84		85		86			87		88				
A			S							V					89

Vízszintes: 14. Riadó. 15. Bútorarab. 16. Szavakhoz járul. 17. Test része. 19. Személynév. 21. Kettős mássalhangzó. 22. Kanóc közepel. 23. Régl súlymérték. 25. Gyümölcsnedv. 27. Állami bevétel. 28. L. D. 29. Nem tegez. 31. Női név. 33. T. R. 34. En gros — magyarul (kereskedelmi kifejezés). 36. L. R. 37. Testrészt. 38. G. S. 40. Atomfizikus (Sándor). 41. Német névelő. 43. Képző. 44. Annak a tulajdona. 46. Papírra veté. 47. Simon közepé. 49. Belső szerv. 51. Harckocsi. 53. Kitarult. 56. Menyasszony. 57. Kutyalak. 58. Női név. 60. Kosuth-díjas író (Lajos). 62. Csont latinul. 63. Vízi állat. 64. Sértetlen. 65. Afrikai sivatag. 66. O. D. 67. Fundamentum. 68. A lányunk férje (névelővel). 70. K. L. 72. Vonatkozó névmás. 73. Folyó a Szovjetunióban. 75. Kevert tan. 76. H. O. E. 77. Római ötvénő. 80. Pénzben kifejezett érték. 82. Házajál. 83. Gyakori fém. 85. Okmány. 88. Hüvelyes növény. 89. Szélhária.

Függőleges: 2. Sziget Svédországban. 3. Szicíliai város (NASO). 4. Menyasszony. 5. T. M. 6. Képző. 7. Ag — németül. 8. Fafafta. 9. Z. T. 10. Jelenlegi. 11. Hamis. 12. Argon. 13. Szaporítószerv. 20. Női név. 23. Lakodalom. 24. Fa lemez (y=1). 26. Kötőszó. 27. Nem erre. 29. Félmásina. 30. Z. A. A. 33. Postal berendezés. 39. Szedi a lábát. 42. Azonos mássalhangzó. 45. Magam. 48. Folyó Jugoszláviában. 50. Zala fele. 52. Kérdőnévmás. 54. Nimbus páros betű. 55. Község Franciaországban (THANN). 59. Budapesti pályaudvar. 61. Angyalrang. 67. Vonatkozó névmás. 68. Folyó Olaszországban. 70. Vízartó. 72. Megszid. 74. Főnemesi rang. 76. Dologtalan méh. 78. Szilaj. 79. Indítéka. 81. Szavakhoz járul. 82. Félig kontár. 84. Visszaírt. 85. Folyó a Szovjetunióban. 86. Francia sziget. 87. Tantál. 88. Kiejtett mássalhangzó.

Juhász Károly

Könyvajánlat

Dr. Rédervári Péter: Evezredék, vulkánok, emberek.

Amióta csak ember él a Földön, a legősibb idők óta egészen napjainkig örökké szemben áll a természet pusztító erőivel.

Dr. Rédervári Péter kötete

- a) Csak jobb oldalon.
b) Csak bal oldalon.
c) Mindkét oldalon.

9. Az alábbiak közül holtilos megállnia?

- a) Be nem látható útkanyarban.
b) Középpont előtt.
c) Kijelölt gyalogátkelőhely után 5 m-re.

10. Milyen összefüggés van a fékút és a féktávolság között?

- a) A féktávolság hosszabb mint a fékút.
b) A fékút hosszabb mint a féktávolság.
c) Azonosak.

Kérjük, hogy a megfejtéseket levelezőlapra MÉV Szolgáltató üzemi 7673 Kővágósötöl KISZ-iroda címre küldjék be 1981. március 6-ig.

A február 15-i forduló helyes megfejtése: 1, X, X, X, 2, 2, 2, 1, 2.

legendákkal, Istenek, óriások harcával, vagyis a természetet féltő ember világlképének elénk tárásával kezdődik, és ugyanolyan hős munkájával záródik, akik igazán titáni harcot vívnak a természet pusztító erőivel. A könyv nem csupán legendárium, hanem a legendák és a földtani események tudományos igényű elemzése is, sok ismeret adó, érdekes olvasmány.

II. Harasztli Éva: Békéltetőlk.

A második világháborút megelőző évtized diplomácia-történetével, ezen belül az angol-német kapcsolatokat alakulásával több száz kiadvány foglalkozik. Harasztli Éva új kutatás alapján, eddig jórészt ismeretlen levéltári anyagok felhasználásával tárja az olvasó elé a Hitler hatalomra jutása utáni angol külpolitikai koncepciót, a békéltetésnek nevezett, a hitleri agressziót megszüntetni igyekvő magyartárs indítékait, kibontakozását.

Harasztli Éva könyve — amelyet számos eddig nem közölt fénykép is illusztrál — egy kicsit angol történelem, hiszen a külpolitika ebben az esetben sem választható el a gazdaságpolitikától, a belpolitikától és ennek a politikának a végrehajtától.

Siker
kosárlabdában

Jól kezdték az évet a MÉV fiataljai. A KISZ városi bizottsága, valamint a Testnevelési- és Sportfelügyelőség ez év januárjában is megrendezte az immár hagyományos kosárlabda villámtornáját. Vállalatunk KISZ-szervezete idén először képviseltette magát ezen a sportrendezvényen, amelyen 26 vállalat és intézmény csapata vett részt.

A két színpadon lebonyolításra kerülő versenyvállalatunk csapatának győzelmével zárult.

Gratulálunk a csapatnak, mely bebizonyította, hogy érdemes vállalatunknál a kevésbé népszerű sportágakban is versenyzési lehetőséget biztosítani fiataljainknak.

1. Hány hangjelző boren-dezést lehet elhelyezni a gépjárművön?

- a) Ha különböző hangszínen szólnak, akkor több elhelyezhető.
b) Ha egyenletes magasságú, akkor helyezhető el több.
c) Csak egy.

2. Mi a futófelület nélküli gumik használatának következménye?

- a) A fékút megnő, a csúszásveszély fokozódik.
b) A féktávolság megnő, a stabilitás csökken.
c) Az elvékonyodott gumik nem tartják az előírt légnyomást.

3. Az elfogadott gyakorlat szerint mekkora a járművezetők átlagos reakcióideje?

- a) Kb. 0,1 mp.
b) Kb. 0,3 mp.
c) Kb. 1 mp.

KRESZ-teszt

4. Mikor és hol szabad hangjelzést adni?

- a) A lakott területen bárhol.
b) Balesetveszély esetén bárhol, valamint lakott területen kívül, előzési szándék jelzésére.
c) Balesetveszély esetén és előzési szándék jelzésére bárhol.

5. Egyik féklámpája nem működik. Elindulhat-e gépkocsijával a garázsból?

- a) Ha nem tudja megjavítani, a legközelebbi javítóhelyig elhajthat.
b) Amíg a hibát el nem hártotta, nem.
c) Ha úticéljáig seholl sem kell főtúvonalon haladni, igen.

6. Mi a helyes vezetéstechnika gyalogátkelőhely előtt?

- a) Ha a gyalogos még nem ért a felezővonalig, akkor előtte óvatosan továbbhajtok.
b) Ha a gyalogos int, hogy továbbmehetek, akkor továbbhajtok.
c) Ha a gyalogos megkezdte az áthaladást, akkor megállok.

7. Az alábbiak közül holtilos megfordulni?

- a) Hídon.
b) Vasúti átjáróban.
c) Aluljáróban.

8. Az egyirányú forgalmú út körülbelül 5 m széles, egyéb tilalom hiányában hol állhat meg személygépkocsijával?

Kitüntetések

A nemzetközi nőnap alkalmából vállalatunk nő-dolgozói közül az alábbiak részesültek kitüntetésben:

Kiváló dolgozó elismerést kapott: Hómann Lászlóné bérelszámoló, Frajda Istvánné takarítónő (II. sz. bányüzem), Ricza Jánosné bérceportvezető, Kohlmann Józsefné műszaki rajzoló (III. sz. bányüzem), Kukai Lászlóné statisztikus (IV. sz. bányüzem), Pálfi Ervinné laboratóriumvezető (Kís.-kut. aut. üzem), Muhi Sándorné portás, Domokos Józsefné műhely-adminisztrátor, Beer Antalné pénztáros (Szolgáltató üzem), Matus Lajosné nyomdai berakó, Pál Istvánné gépkönyvelő (Anyag- és áruforgalmi főosztály).

Vezérigazgatói dícséretben részesültek: Villányi Imréné márkázó, Bártfai Lászlóné bérelszámoló (II. sz. bányüzem), Somogyi Józsefné titkárnő (III. sz. bányüzem), Szemlics Teréz gyors- és gépiró (IV. sz. bányüzem), Dr. Barabás Andorné geológus, Kéreg Istvánné adminisztrátor (Kutató-mélyfúró üzem), Becsei Ferencné anyaggazdálkodó, Vátyi Józsefné takarítónő (Szolgáltató üzem), Somlyai Lászlóné előadó (Anyag- és áruforgalmi főosztály), Böhm Lászlóné szerkesztő, Izsó Balászné gondnok, Papp Lajosné gondnok, Borbás Dénesné portás (Központ).

Üzemvezetői dícséretet kaptak tizenhárman, és külföldi jutalomutazáson vesznek részt huszonhárman.

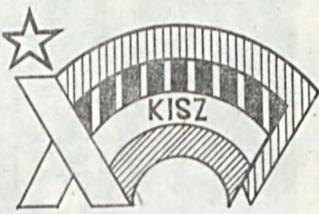
Készülünk a KISZ X. kongresszusára

Az ifjúságra lehet számítani

Májusban összeül a KISZ X. kongresszusa, hogy összegezze ifjúsági szövetségünk öt év alatt végzett munkájának tapasztalatait, kijelölje a további teendőket és megválassza a vezető szerveket. A IV. sz. bányüzem Korvin Ottó KISZ-szervezete ennek a kiemelkedő eseménynek a jegyében végzi tevékenységét. A megjelent dokumentumok, a KISZ KB kongresszusi levele arra hívja fel alapszervezeteink, KISZ-tagjaink figyelmét, hogy a kongresszus mind jobb előkészítése érdekében a gazdasági munkában való helytállással, szervezeti és közéleti tevékenységünk fokozásával járuljunk hozzá a kongresszus sikeréhez.

Az 50-es fejtési ifjúsági szocialista brigád ez év elején tett felhívásához a megtartott brigádertekezletek nyomán csatlakoztak üzemünk szocialista brigádjai, ifjúsági kollektívái.

Február első felében tartották a KISZ-alapszervezetek a beszámoló taggyűléseiket, ahol számot adtak az elmúlt mozgalmi évben végzett tevékenységükről, a KISZ-tagok egyéni feladatvállalásának teljesítéséről. Megválasztották a vezetőségek tagjait és a küldötteket, akiknek fontos feladatuk, hogy képviseljék

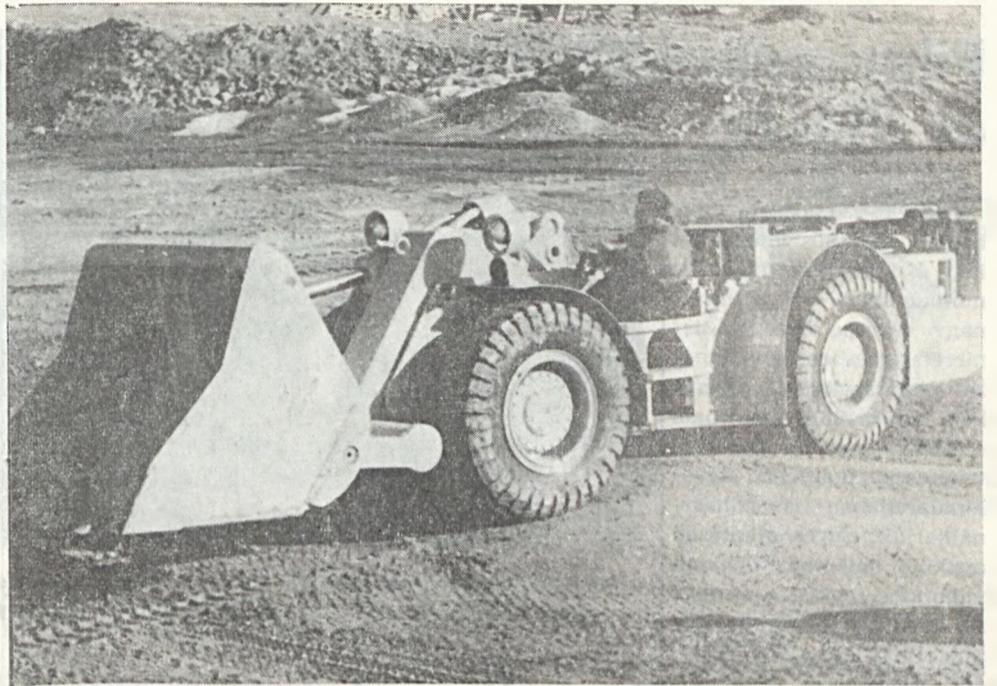

közösségük véleményét, gondjait és az elhangzott javaslatokat tovább vigyék a felsőbb fórumokra.

A kongresszus előkészítését még tartalmasabbá és színesebbé teszik a Forradalmi ifjúsági napok kulturális és sportrendezvényei, a szervezeti programok jó lehetőséget biztosítanak arra, hogy minden fiatal átérezze, milyen jelentős eseményre készülünk.

Juhász Zoltán

Tanulják az új technika alkalmazását

Képünkön még a külszínen gyakorolja a GHH szállító-rakodógép kezelését Ludvigh Máttyás karbantartó lakatos. Szabó Győző felvétele

A fizikai munka könnyítése

A III. sz. bányüzemhez is megérkezett az első önjáró gumikerekes GHH típusú rakodó-szállító gép. Az üzemi porta mellett álló gépet dolgozóink nagy érdeklődéssel vették körül és nézegették. Az első megnyilatkozásokból az új géppel kapcsolatos bizalom és nem az újtól való idegenkedés tükröződött.

Üzemünk dolgozóival azonnal hozzáláttunk a berendezés megfelelő fogadásához. A bányában a karbantartási és javítási munkák megkönnyítésére darupályával és szerelő-rámpával ellátott zárható műhelyt építettünk, a gép mozgási körzetében a változatokat lebetonoztuk a biz-

tonságos közlekedés érdekében, és kialakítottunk egy feltörést arra a célra, hogy a gép könnyen üritesse a szállított termelvényt. A feltörés befogadó képessége kb. száz csille anyag. Ezzel is biztosítani kívánjuk a gép zavartalan üzemelését.

Ezekkel a munkákkal egyidejűleg elkezdtük a karbantartó és üzemeltető személyzet és felügyelet elméleti és gyakorlati oktatását is. A gyakorlati oktatás eredményességének javítása érdekében a külszínen kialakítottunk egy — méreteiben és elrendezésében — a bányabeli körülményeket utánozó létesítményt, ahol a géppel való mozgást, kanyarodást,

kanálmerítést és ürtést gyakoroltattuk dolgozóinkkal.

A berendezést február 22-én leadtuk a bányába és jelenleg a részére kiképzett műhelyben várja a közeli üzemi próbák kezdetét.

Üzemünk összes dolgozója sokat vár az új berendezéstől, de ez természetesen csak akkor válhat valóra, ha a gép irányító, karbantartó és kezelő személyzete lelkiismeretesen elsajátítja a szükséges ismereteket és annak megfelelően bányáz is vele.

Reméljük, hogy a legközelebbi cikkünkben már szép termelési eredményekről is beszámolhatunk.

P. E.

Forradalmi ifjúsági napok 1981

Ifjúsági szövetségünk tevékenységében kiemelkedő jelentőségű a Forradalmi ifjúsági napok rendezvénysorozata. A tavaszi történelmi évfordulók természetes keretét adnak a megélnéskülölni politikai aktivitásnak.

Az 1981. évi Forradalmi ifjúsági napok aktuális politikai tartalmát a KISZ X. kongresszusára való felkészülés határozza meg. Célunk, hogy eseményei,

programjai keltsenek olyan aktivitást, eszmei-érzelmi hatást, mely hozzájárul ahhoz, hogy ifjúsági szövetségünk kongresszusa kedvező légkörben, foko-

zott társadalmi figyelem középpontjában eredményesen végezhesse munkáját.

Ezen időszakban kerül sor az üzemi KISZ-vezetőségek küldöttértekezletén a KISZ Központi Bizottsága kongresszusi levele széles körű vitájának összegzésére.

Történelmünk évfordulóit úgy ünnepelhetjük meg a mai igényeknek megfelelően és tartalmasan, ha — a Forradalmi ifjúsági napok eseményei kapcsán — a fiatalok, a KISZ-tagok megemlékeznek történelmünk korszakos jelentőségű évfordulóiról, ha megismerik az események nemzeti fejlődésünkre gyakorolt hatását, tanulságait, a mában is ható tapasztalatait, aktualitásait.

A rendezvényeink, a magyar kommunista ifjúsági mozgalom és a három tavaszi ünnep jegyében kerülnek lebonyolításra. Emelkezünk elődeinkre, találkozzunk veteránokkal és régi kisasokkal, az aktivitást serkentő programokat szorgalmazzuk.

Ez időszakban több kiemelkedő akciót, programot szervezünk. Március 14-én kellemes tömegsportnapra hívjuk fiataljainkat és hozzátartozóikat a váro-

si sportcsarnokba, ahol a KISZ-bizottság sportfelelősi irányításával szórakoztató sportjátékokra kerül sor.

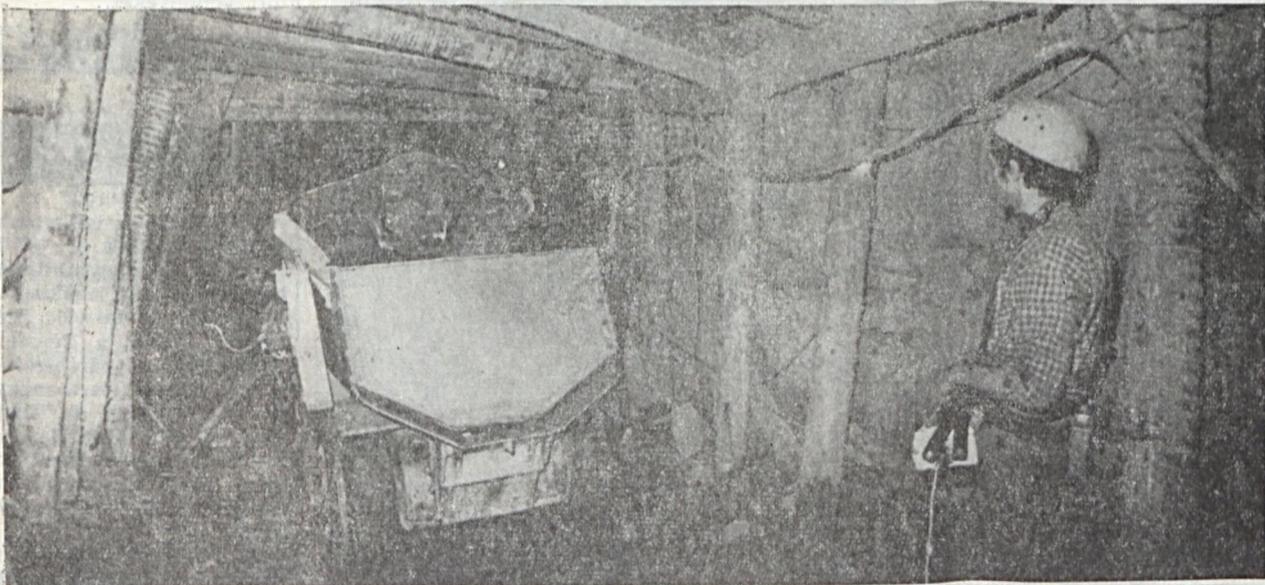
Március 16-án a patronált úttörőcsapatok úttörőinek részére gyermekrajzkiállítás szervezünk az ifjúsági klubban, melynek témája a három nemzeti ünnep.

A FIN ideje alatt fiataljaink részére egy alkalommal pol-beat estet is szervezünk, ahol megismerkedhetünk mai témájú politikai dalokkal. Március 24-én KISZ-bizottságunk nemzedéki találkozót rendez, a vállalatunk KISZ-életét beindító régi aktivistákkal és volt KISZ-vezetőkkel elemzésre, tapasztalatcserére.

Ezen kívül még számos programot szervezünk, rendeznek KISZ-szervezeteink, amelyekre a fiatalok széles tömegeit várjuk.

A FIN rendezvény sorozatán belül az elmúlt évek hagyományai alapján koszorúzási ünnepségekre kerül sor, így március 15-én 10 órakor a Kossuth-szobornál, 16 órakor a Petőfi-szobornál, március 21-én 10 órakor a Köztársaság téren, április 4-én a Felszabadulási emlékműnél.

Storz László

A KISZ kongresszusi munkaverseny elindítója a IV. sz. bányüzem 50-es csapata. Szabó László vájár távvezérléssel irányítja a CAVO rakodógépet. Csöndör László felvétele

Film és ifjúság

Az 1981-es mozgalmi évben is különös hangsúlyt kap a film közművelődési munkánkban. A filmnek nagy szerepe van az ismeretszerzésben, a világnézet alakításában, a szocialista emberré formálásban.

A filmet, mint módszertani eszközt a KISZ nevelőmunkájában is felhasználhatjuk. Egyes alkotások ugyanis jól kapcsolódnak valamely képzési formához és ezek elősegíthetik egy-egy probléma szemléletesebb kibontását, megértését, megoldását.

A MOKÉP Vállalat és a KISZ Központi Bizottsága több olyan akciót hirdet az ifjúsági közösségeknek, a KISZ-nek, melyekből mélyebben megismerhetik a filmművészetet, jobban megérthetik az egyes alkotásokat.

Ilyen akció a Film és Ifjúság vetélkedősorozat is. A III. sz. bányauzem tanácstermében a Lékai János KISZ-szervezet 1981. február 17-én rendezte meg a vetélkedő elődöntőjét. Tíz csapat indult, alapszervezetek és ifjúsági szocialista brigádok egyaránt.

A vetélkedő anyagában olyan filmek szerepeltek, amelyek tartalmi szempontból minden réteget foglalkoztatnak, példázák az ifjúság életszemléletét, életérzését, munkahelyi és szabadidős szokásait.

A csapatok között igen szoros küzdelem alakult ki, s a küzdelemből az Eötvös Loránd ifjúsági szocialista brigád került ki győztesen. Ők indultak a vállalati vetélkedőn, ahol szintén az első helyezést szerezték meg. Az üzemi vetélkedő II. helyezette a Kilián György, a III. helyezette a Kállai Éva alapszervezet csapata lett.

Magda Edit

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MEV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
43,20 Ft
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál

Ny-623-4

Dr. Nagy József, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának tagja, országgyűlési képviselő a IV. sz. bányauzemben tartott pártnapot.

Csöndör László felvétele

Lezajlottak a pártnapok

Az MSZMP Központi Bizottsága Titkársága 1980. november 17-i határozata alapján a VI. ötéves terv és az 1981. évi népgazdasági terv gazdaságpolitikai céljainak, követelményeinek megismertetése érdekében vállalatunk üzemeiben január 14. és február 24. között 15 pártnapot szerveztünk.

A nyilvános pártnapokon 1346 vállalati dolgozó vett részt, kapott tájékoztatást hazánk gazdasági helyzetéről, a gazdaságpolitikánkat befolyásoló világ-gazdasági helyzetről, azok-

ról a hatásokról, melyek népgazdaságunkat érték az elmúlt évek során. Az előadók kitértek azokra a feladatokra, melyek elsősorban a termékszerkezet korszerűsítésében, a külkereskedelmi egyensúly javításában előtűnik állnak, kihangsúlyozták a hatékonyság, az észszerű takarékoság különös fontosságát. Kitértek a jövő feladataira, melyek elmúlt ötéves fejlődésére, a következő tervidőszak megyei elképzeléseire, s röviden ismertették vállalatunk V. ötéves tervben elért eredményeit, a jövő feladatait.

Ifjúsági vitakör

„A KISZ-nek, mint a párt ifjúsági szervezeteinek, alapvető feladata, hogy hozzájáruljon a magyar ifjúság kommunista szellemű neveléséhez, hirdesse, magyarázza a párt politikáját az ifjúság körében, mozgósítsa a fiatalokat a szocializmus építésére és fejlessze az ifjúság szocialista erkölcsét.”

Ennek szellemében valósul meg vállalatunknál, köztük a Központ Ságvári Endre KISZ-szervezetében a legtöbb fiatal mozgósító politikai oktatás. A kör tagjai maguk választott témát dolgoznak fel az oktatási év során, amelyre a propagandista kellő időben jól felkészül. A legnagyobb érdeklődést kiváltó téma KISZ-szervezetünk fiataljai között gazdasági, vallási és szociálpolitikai vonatkozású volt, amelyek feldolgozása folyamatosan történt.

KISZ-szervezetünk alacsony létszáma miatt ötszerevont ifjúsági vitakör működik az elmúlt oktatási évtől kezdődően. Kedvező tapasztalataink vannak erre vonatkozóan és javasoljuk más üzemekben is a kis létszámú csoportok összevonását. Igyekeztünk a beiskolázásnál figyelembe venni a párt, szakszervezet, állami oktatási formákat is, és a társadalmi szervekkel azt egyeztetettük.

A vállalati KISZ-bizottság mellett működő politikai munkabizottság nagy segítséget nyújt az előadások színvonalas előkészítésében. A mai időszakban feltétlen szükségszerű, hogy a fiatalok értsék meg a párt politikáját, mert a bonyolult nemzetközi helyzet megítélésében úgy tudjuk csak hazánk és a szocialista országok helyzetét, fontos szerepét tudatosítani önmagunkban és mások-

ban. A vitakörön mindezek az elképzelések valóra válhatnak, és válnak azok számára, akik ezt magukévá akarják tenni.

Természetesen a propagandisták feladata, hogy ne tegyék e fórumokat sablonossá, hivatalossá, főképp arról ne feledkezzenek meg, hogy a fiatalok őszinte, kritikus előadásokat, tájékoztatókat várnak.

Pár hónap van vissza az oktatási évből; minden KISZ-tag gondoljon arra, hogy a politikai, képzési feladatának mennyire tett eleget. A tapasztalatok alapján reméljük, hogy KISZ-szervezetünk eredményes oktatási évet zár.

Komáromi István

Taggyűlés után – kongresszus előtt

A KISZ KB áprilisi határozatának megfelelően január 16. és február 19. között vállalatunk valamennyi KISZ-alapszervezetében megtartották az értékelő- és vezetőségválasztó taggyűléseket. A taggyűlések lebonyolítását a vállalati KISZ-bizottság és az üzemi KISZ-vezetőségek intézkedési tervek kidolgozásával és instruktori hálózat kialakításával segítették.

Az üzemi KISZ-vezetőségek és az illetékes párt-alapszervezetek minősítették az alapszervezetek elmúlt mozgalmi évben végzett munkáját.

Az áprilisi határozat óta eltelt idő, valamint az, hogy mindenhol tapasztalt, idősebb KISZ-tagokat kértek fel taggyűlési elnökek, egyaránt biztosították a zökkenőmentes lebonyolítást.

Jelenleg a második, a tervező taggyűlésekre való felkészülés és a KISZ kongresszusi levelének vitája folyik.

A kongresszusi levelet alapközösségi szintől a munkabizottságon át egészen a vállalati KISZ küldöttgyűlésig megvitatjuk.

Hrisztov B. Iván

Fiatalok üzemlátogatáson

Február 16-án bányajárással egybekötött üzemlátogatáson vett részt a KISZ Vezetőképző Iskola hallgatóinak egy csoportja a III. sz. bányauzemben. A vendégeket elkísérte Srenk Attila, a vállalati KISZ-bizottság titkára is, aki a látogatás céljáról a következőket mondotta:

— A KISZ-iskola hallgatói leendő ifjúsági vezetők, akikkel szeretnénk megismertetni vállalatunk termelő üzemének mindennapos tevékenységét. A

részvevők termelési feladatait is megismerhették, ezért is tartottuk hasznosnak részükre a bányajárást. A mostani látogatásra a KISZ-iskola és a vállalati KISZ-bizottság között fennálló együttműködési szerződés keretében került sor. A csoport másik része az Ércdúsító üzemben vett részt tapasztalatcsere-látogatáson.

A bányajárás tapasztalatairól Bogádi János, a KISZ-iskola igazgatója mondott véleményt.

— Első és legfontosabb ami benyomásként ért engem, hogy eddigi fogalmaim szerint tiszta és korszerűen biztosított bányát láttam. A másik, ami meglepett, hogy számszerűségeiben kevés ember dolgozik a bányában. Sokkal nevesebbnek gondoltam ezt a konkrét munkát a vájvégen. A harmadik pedig az, hogy világos, korszerű, viszonylag jó munkahelyeken dolgoznak az emberek, és ez őszintén szólva meglepetés volt számomra.

Az üzemlátogatás befejezésekor KISZ-vezetőink vállalatunk fiataljainak mozgalmi tevékenységéről tájékoztatták a szívesen látott vendégeket.

Herendi István

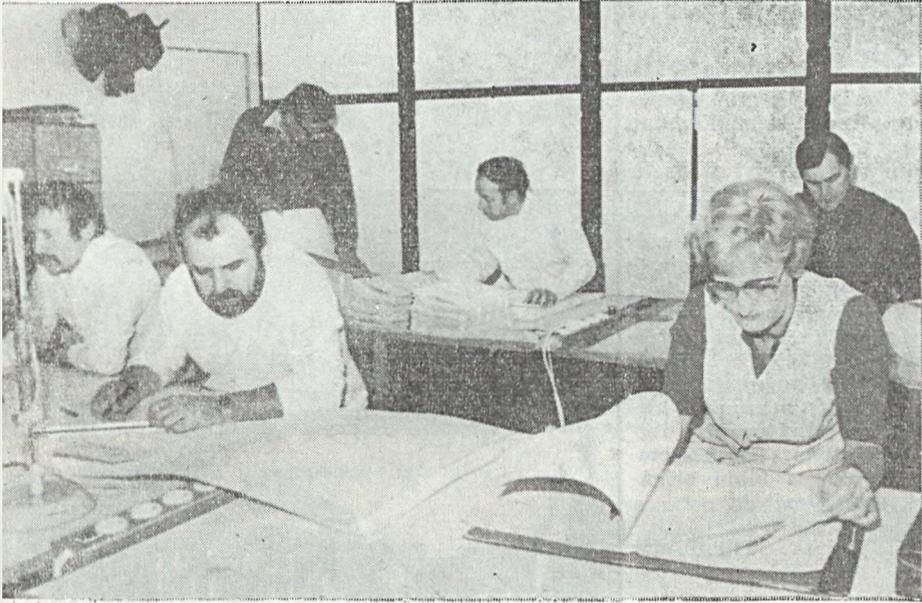
Megkezdődött a munkásörökség kiképzési éve. Képiükön a vállalat munkáserei az évnitő aleggységgyűlésen, a Ságvári Endre Művelődési Ház színháztermében, politikai foglalkozáson.

VENDÉGEINK VOLTAK

Február 25-én vállalatunk vendégei voltak dr. Kállai Lajos pénzügyminiszterhelyettes, akit elkísértek munkatársai, köztük Morvákózi László, a Pénzügyminisztérium pártbizottságának titkára és a megyei vezetők, köztük dr. Dányi Pál, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára és Piti Zoltán, a megyei tanács elnökhelyettese.

A vendégek tájékoztatót kaptak vállalatunk gazdasági, politikai életéről, majd üzemlátogatáson vettek részt az Ércdúsító üzemben.

A kitüntetés fokozott helytállásra kötelez

A kutatástól a fejlesztésig

A mi e két szó között van, az a tevékenység, amelynek eredményeként a IV. sz. bányauzem számára mindig rendelkezésre áll a kellő mennyiségű megkutatott, feltárt és előkészített ércvagyon, a bányaművelők számára kész fejlesztési tervekkel együtt. Nagyjából ez a feladata a Lambrecht Kálmán geológus tervező-fúrós komplex szocialista brigádnak, akik 1979–80. évi kiemelkedő munkájuk révén elnyerték a legjobb irodai brigádnak kitűzött Kongresszusi zászlót.

Tóth Györggyel a brigád vezetőjével a brigád eddigi eredményeiről beszélgettünk.

— Brigádunk 1980 óta két részlegben tevékenykedik, a geológiai és a tervezőcsoportban.

— Az említett természetesen szoros együttműködést követelnek a geofizika dolgozóival és a művelő műszakiakkal. Igen aktívan és úttörő módon veszünk részt üzemünk és egyben a vállalat törekvéseiben, az új technológiák és modern gépek széles körű alkalmazása területén. E két évben a korábbi I. és II. tömbfejtések tapasztalatait felhasználva elkészítettük további hat tömb gazdasági számítását, valamint komplex fejtési tervét. Az ércesedési viszonyok ismeretében mi készítjük el a javaslatot az alkalmazandó fejtmódra, hogy csapalós legyen-e vagy az önjáró, rakodó-szállítógépek számára legyen előkészítve az adott bányamező. A munkánk révén bevezetett technológiák eredményességét jelzi, hogy az üzem termelésének mintegy 30 százaléka tömegtermelő munkahelyekről származik, amelyekben a fejtési teljesítmények 1978 óta 110 százalékkal emelkedtek, amely az összfejtési teljesítményeknél is kb. 10 százalékos növekedést eredményezett.

— A tömegtermelő fejtések elterjedése jelentős anyagmegtakarítást is eredményez: az import bányafa felhasználás a két évben átlagosan 20 százalékos csökkenést mutat. A bányafúrás adatok gépi adat-

feldolgozására gyümölcsöző kapcsolatunk van a Központi Bányászati Fejlesztési Intézetrel, melynek következtében gyorsul és pontosodik a geológiai adatszolgáltatás, és prognózisok elkészítésére van lehetőség.

— E szép gazdasági eredmények mellett hogyan foglalná össze a brigád egy év tevékenységét?

— A brigád valamennyi tagja előadóként, vagy hallgatóként részt vett valamilyen oktatási formában. Brigádunk két tagja technikus oklevelet szerzett a tavalyi évben. Egy tagunk végzett az ML szakosítón, egy pedig most kezdte el.

— Szoros kapcsolatunk van a II. sz. bányauzem geológus brigádjával, gyakorata szervezünk tapasztalatcsere-látogatásokat. A 480 óra vállalt társadalmi munkát 1167 órára teljesítettük.

— A Munka és Művelődés mozgalomban mind az öt évben részt vettünk, amiért megkaptuk a meghirdetett által adományozott oklevelet és az üzemtől pénzjutalomban részesültünk. Két alkalommal a városi döntőig jutottunk el.

— E szép kitüntetés fokozottabb helytállásra kötelez. Mik a brigád főbb célkitűzései a jövőre nézve?

— A napi feladatok maradéktalan végrehajtása mellett, szakmai és politikai felkészültségünket gyarapítani kívánjuk, és tovább bővíteni az együttműködést a társüzemek szocialista brigádjaival.

Klobucsár József

Szakedolgozatok értékelése

Az 1980-ban beadott szakedolgozatok, pályázatok és az elért eredmények ismertetésére és díjazására került sor, rövid ünnepség keretén belül a II. sz. bányauzemben.

Az üzem munkaverseny bizottság az Alkotó Ifjúság pályázat, a Kiváló Ifjú szakember szakedolgozat pályázat és a Termelői és Műszaki Fejlesztést Segítő Mozgalom (TMSM) munkáit értékelte.

A beérkezett pályázatokról dr. Tisza István, az üzem főmérnöke mondtotta el a véleményét, miszerint vannak egészen jó pályamunkák — hasznosíthatók —, de találunk „összecsapott” jellegűeket is.

Összesen 21 beadott dolgozatot értékelték, melyből a TMSM területén kettő kiemelkedik. Az egyik — A fenőfaanyag nélküli SVG süveges fejtési technológia kialakítása — mely éves szinten kb. egymillió forintos üzem megtakarítást ígér. Bevezetése folyamatban van. A szerzők: Ulrich Tibor, Szántal Imre, Wenzler Ferenc, Vámos István. A má-

sik — Ferdeségmérés kiértékelése és feldolgozása — melyet az V. sz. bányauzemű fúrások kiértékelésénél már alkalmaznak is, Előd Szaniszló, Győrei László, Juhász Alajos és Tibenszki Zoltán munkája.

A Kiváló Ifjú szakember szakedolgozat és az Alkotó Ifjúság pályázat egy-egy dolgozatát vállalati értékelésre feltérkéztették.

Bu j t o r Béla üzemvezető a pályamunkák előkészítésének sikeres munkájuk alapján átadta az erkölcsi elismerés mellé az anyagiakat is. Nagyon jónak tartja ezt a mozgalmat, hiszen az üzem tevékenységét a kis ösztön, javaslat, korszerűsítés is elősegíti.

Mindenkinek megköszönte munkáját és további sikeres szereplést kívánt az 1981-es évre a gazdasági feladatok végrehajtásához, a mozgalmak továbbfejlesztéséhez.

Az üzem vezetősége összesen 25 700 forint jutalmat osztott ki a pályázatok készítőinek, ami jól tükrözi az elismerést.

Herr József

Az érctermelés újabb módszerei a IV. sz. bányauzemben

Üzemünkben a fejtési munkahelyek kialakítása új fejtmódok alkalmazását teszi szükségessé. Az elmúlt időszakban a tömbfejtések különböző változatait dolgoztuk ki, amelyek alkalmazhatóságát a gyakorlat már eddig is igazolta. Ezzel az emberi munka termelékenységét növelni, a termelési költségeket pedig csökkenteni tudjuk bizonyos mértékig. Kellő eredményeket mindezek mellett magasfokú szervezethez járhatunk.

Az ércelőfordulás több területén olyan helyzettel állunk szemben, hogy sok igen változó méretű érc-lencse együttes lefejtését kell megoldani. Az érc-lencsék közötti közök nem teszi lehetővé az egyedi kamrafejtéssel történő művelést. A megoldást olyan fejtmód jelenti, amelylyel lehetséges 3 méternél vastagabb rétegösszetel egy szeletben történő lefejtése.

A fejtési munkahely előkészítése csapásvággal és dőlésmenten kihajtott kamrákkal történik. Az egyes kamrák szerepe különböző, aszerint, hogy az ércelőfordulás változó vastagsága milyen munkafolyamat elvégzésére alkalmas bányategység kihajtására ad lehetőséget.

A fenti fejtési feladat megoldására a dőlésmenti kamrák közül a középső a jövésztés célját szolgáló robbantólyukak lefűrészesére alkalmas. Ennek megfelelően célszerű a fejtési terület legvastagabb részére beépíteni. A két szélső dőlésmenti kamra közül az egyik a szállítókamra, a másik a közlekedést szolgálja. A dőlésben érhatórig kihajtott kamrákat csapásirányban kell összekötni. Ebből a kamrából képezzük ki a tömegrobbantások megkezdését szolgáló robbantórést. A tömbfejtés két oldalán kihajtott egy-egy kamra a vékonyabb ércesedés kamrafejtéssel történő termelését lehetővé teszi.

A tömbfejtésben a ter-

A KISZ X. kongresszusára készülve

Csatlakozás

Élen a gazdasági és mozgalmi munkában

Ez év májusában ül össze a KISZ X. kongresszusa, melyen összegezik az előző kongresszus határozatainak a végrehajtását és meghatározzák a magyar ifjúság számára a következő időszak feladatait.

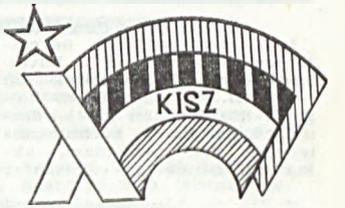
A közelmúltban lezajlottak az alapszervezeti be-

számoló taggyűlések, s ezen a szinten rendben megtörténtek a tisztújítások is.

A III. sz. bányauzemben is foglalkoztatja a fiatalokat a közelgő nagy esemény. A 34-es ifjúsági szocialista brigádot látogatottuk meg a munkahelyen, hogy tájékozódjunk, milyen tervekkel, elképzelésekkel készülnek a KISZ X. kongresszusára.

A csapat vezetője Turcsi István, aki maga is alapszervezeti KISZ-titkár volt. Az ő irányításával hosszú évek óta kiemelkedő gazdasági eredményeket produkál a 34-es ifjúsági szocialista brigád. Rendszeresen az üzem munkaverseny élenjárói között szerepelnek, s többször voltak kategóriájukban a vállalat legjobbjai is.

— Mindez annak köszönhető — mondja a csapat vezetője —, hogy jól együtt van a társaság és

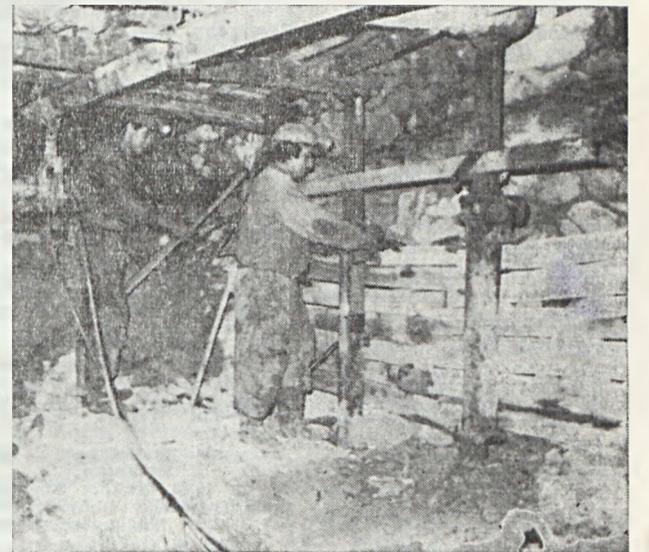

üzemi küldöttgyűlésre készülnek, Hágenthurn Józseftől aziránt érdeklődünk, milyen gondokat, problémákat vetne fel ezen a fórumon?

— Szeretném, ha hangot kapna a fiataloknak az az igénye, hogy jó lenne a mozgalmi élet a gazdasági évhez igazítani. Ezen kívül hangsúlyozottan felhívnom a figyelmet a reszortosok és az alapszervezeti titkárok jó munkakapcsolatának a fontosságára, mert ez elengedhetetlen követelménye a jó vezetőségi munkának, — mondja, majd témát váltva arról beszél, hogy mennyire foglalkoztatja a fiatalokat az üzembe most érkezett gurulótechnika.

— Erről a fiataloknak nagyon kedvező a véleménye. Seregestől mentek volna az új gépre, ami lehetséges. Várják tehát az új technika általános bevezetését.

A 34-es ifjúsági szocialista brigád az elsők között

A III. sz. bányauzem 34-es ifjúsági szocialista brigádjának tagjai: Hágenthurn József vajúr és Turcsi István csapatvezető vajúr.

Szabó Győző felvétele

mindenki igyekszik becsületes munkát végezni.

Az alapító tagok közül már csak ketten vannak, de az utánpótlást jelentő fiatalok lendülettel, lelkesedésükkel mindig pótolják a kiesőket.

Turcsi István csapatvezető elismerően szólt a brigádban dolgozó fiatalok aktivitásáról, lendületes munkájáról. Ezt a lelkesedést biztosítéknak látja ahhoz, hogy az V-ös körlet legexponáltabb csapataként továbbra is megfeleljen a velük szemben támasztott nem éppen könnyű követelményeknek.

Mivel fiataljaink már az

csatlakozott a IV. sz. bányauzem 50-es fejtési szocialista brigádjának a felhívásához, és további szép munkasikerekkel szeretnék ők is köszönteni a KISZ X. kongresszusát.

Turcsi István csapatvezető elismerően szólt a brigádban dolgozó fiatalok aktivitásáról, lendületes munkájáról. Ezt a lelkesedést biztosítéknak látja ahhoz, hogy az V-ös körlet legexponáltabb csapataként továbbra is megfeleljen a velük szemben támasztott nem éppen könnyű követelményeknek.

Herendi István

Turi László

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

1. A szénjáródóság bevezetésével kapcsolatban a következő kérdéseket vetették fel: — A III. sz. bányauzem dolgozó közli sokan azt kérdezték, hogy ha a bérfejlesztés terhére kell megoldani, akkor mi benne az előrelépés?

A IV. sz. bányauzem dolgozó pedig azt kifogásolja, hogy miért két év alatt vezeték be. Egyszerre kellene megoldani.

A kérdésekre Bimbó József szociális igazgató válaszolt.

— A szénjáródóság bevezetését jobbszabály teszi lehetővé. A bányászban történő juttatások egységes érvényesülése érdekében mi is el-
tűnk a lehetőséggel és 1981-től két lépcsőben biztosítjuk a szénjáródóságot, pénzben megvalósítva. Mivel külön bérkeretet nem kaptunk rá, az évi bérfejlesztésből kell megoldanunk. Azért nem oldhatjuk meg egyszerre, mert akkor nem tudnánk alkalmazni a differenciált bérezést. Így 1981-ben és 1982-ben is bérfejlesztésünk egy része (létszámarányosan) szociális juttatásként, másik része pedig munka szerint (differenciáltan) nyer felhasználást.

— Az 1981. évi bérfejlesztési és bérpolitikai irányelveket — amiben a szénjáródóság bevezetése is szerepel — a vállalat szakszervezeti bizalmi testülete megvitatta és egyhangúlag elfogadta.

2. A Szolgáltató üzem fiataljai esélytelenek tartják magukat a föld alatti brigádokkal

szemben a Vállalat Kiváló ifjúsági brigádja cím odaitélésében.

A kérdésre Szomolányi Gyula műszaki főosztályvezető válaszolt:

— A versenybizottság a címek odaitélésénél csak a munkaverseny szabályzat előírásait tartja szem előtt, nem tesz különbséget föld alatti és felszíni között. Azt azonban minden esetben figyelembe kell venni, hogy a vállalat kiváló brigádja nem lehet több mint az aranyjelvényt elért brigádok 10 százaléka. Ezen belül az üzemek létszámuk arányában részesülnek a címbe.

3. A II. sz. bányauzem I-es, III-as és V-ös körlet közvetlen termelésirányítói a következő problémát vetik fel: A foglalkozási megbetegedések közül miért nem ismerik el nekik a szilikózist és a zajártalmat?

A kérdésre Benkő József, a vszb megbízott titkára válaszolt.

— A bányászban foglalkozási betegségeket elismerhető megbetegedés, foglalkozási ártalom a hajszálérgörres (vibrációs megbetegedés), halláskárosodás és szilikózis. Ezeket foglalkozási megbetegedésként a társadalombiztosítási jogszabályok fizikai állományban korlátozás nélkül elismerik. Műszaki állományban csak akkor, ha a dolgozó a munkaidőjének legalább háromnegyed részében a felsorolt betegségeket előző munkában tölti el. Gácsi Mátyas

Várjuk a megfajtéseket

Munka és Művelődés 1981.

A stencilgép hibája némi zavart okozott a nevezési határidő körül, ezért lapzártakor csak becsült adat áll rendelkezésünkre: az idei MM-akcióban mintegy 120 brigád vesz részt. „Beindultak” a rendezvények is. Kigyós Sándor szobrászművész előadását 180-an hallgatták végig és több száz látogatója volt Kalkán Mátyas busomaszk kiállításának is.

Itt hívjuk fel azon brigádok figyelmét, akik ezt a témát választották, hogy Mándoki László múzeumi főmunkatárs filmvetítéses előadására, 20-án, pénteken

16 órákor kerül sor a Szocialista brigádklubban (4-es terem).

Indul a „Nyelvi játékok” sorozat is az Ércbányász mostani számában. A helyes megfajtók között könyvjutalmakat sorsolunk ki, a jó megfajtésekkért járó pontok pedig beszámítanak az üzemi vetélkedők értékelésébe. Tehát az MM-be nevezett brigádoknak ajánlatos minél aktívabban részt venni a fejlődő-sorozatban. Természetesen várjuk a többi brigádok megfajtését is.

Till Tamás

Első szocialista bányavárosunk

„Komlói nap” a Ságváriban

A „Hétfő Esték a Ságváriban” sorozat március 16-i előadásában a komlói Kodály Zoltán Gyermekkórus és a komlói Munkáskórus lép fel.

A „Hétfő Esték...” sorozat egyik következetesen visszatérő sajátossága, hogy hivatásos művészek és együttesek előadásai mellett bemutatkozási lehetőséget biztosít amatőr művészeti csoportok számára is. Ez a kezdeményezés megyei kitekintésű, hiszen fellépési lehetőséget kíván teremteni a városunkban leginkább csak minősítéseken, jobbára csak szakmai közönség előtt szereplő együttesek számára is. Az alig egy évre visszatekintő pódiumsorozat keretében többek között fellépett: a Mecesek és Baranya Táncegyüttes, a Pécsi Tanárképző Főiskola Vegyes- és Női kórusa, Kamarazene-kara, a MÉV Koncert Fűvészenekara, a Nyitott Színpad, a meceknádasi Német Nemzetiségi Tánc-együttes, az AFESZ Janus Pannonius Kórus, a pécszabolcsi és a hosszúhetényi Hagományörző Együttes.

Komló város 30. születésnapja adja a március 16-i kórushangverseny aktualitását. A társadalmi-gazdasági szükséglet emel-

te Komlót városi rangra, ez határozza meg jelenét, további fejlődésének útját. Azoknak a kisdíjaknak a számára, akik a Kodály Zoltán nevet viselő gyermek- és munkáskórusban énekelnek, a városalapítás már történelmi tény. A két kórust bizonyára nemcsak a kiváló karnagy, Tóth Ferenc személye köli össze, hanem az a törekvés, hogy a komlóiak hagyományteremtő, alkotó polgárai legyenek városuknak. Így tekinthető jelképesnek a gyermek- és munkáskórus közös hangversenye.

A március 16-án 19 órákor kezdődő kórushangverseny keretében a komlói Kodály Zoltán Gyermekkórus Tóth Ferenc, a fennállásának 20. évfordulóját ünneplő Komlói Munkáskórus Tóth Ferenc és Szabó Szabolcs vezetésével lép a közönség elé. A kórushangverseny előtt 18 órákor nyitja meg a Ságvári Stúdió Galériában Baktay Patrícia megyei rajz-szakfelügyelő a komlói Cigány Képzőművészeti Szakkör kiállítását. A szakkört Koltai Magdolna vezeti, a kiállítás március 30-ig tekinthető meg.

Vince János

Száz évvel ezelőtt, 1881. március 25-én született

Bartók Béla

„Szikár, szigorú zenész, hű magyar (mint annyi társaid közt — „hírhedett”)” (Illyés Gyula: Bartók)

Neve fogalom volt már életében is. Őt világrész zenetudósai, zenészei foglalkoznak műveivel, amelyek az évek múlásával egyre közelebb kerülnek az emberekhez, főleg fiatalokhoz és a gyerekekhez. Vezetéknévének gyakori önálló használata egyediségét, nagyságát és nagyszerűségét egyszerre fejezi ki. Nehéz róla úgy írni, hogy a szó magasztalásba, patoszba ne csapjon át, pedig ő annyira elhárított minden hangos külsőséges magasztalást. Születésének évfordulóján az ünnepi köszöntőt kortársai, tanítványai segítségével nélkül nem mertem volna megfogalmazni.

„Oly korban élt, melyben ha valaki nem akart

embertelen lenni, mártír vagy hős lehetett csupán. Ebben a rémkorban Bartók jelleme mindvégig színaranyak bizonyult.”

„Szigorú, szilaj, agresszív nagy zenész” — tudós, tanár, emberi példakép volt. „A művészet történetében nem sok példát ismerünk, amelyben egy nagy mester emberi magatartásában, jellemében méltó műveivel. Ha tisztáza erkölcsről, makulátlan jellemről van szó, mindig Bartók a kézenfekvő „példa”.

Pécsen 1923. október 30-án tartott zeneszerzői estel az egyetemi ifjúság többszöri hívására. A hangverseny után ellentétes vélemények hangzottak el zenéjéről: a közönség és a kritikusok egy része döbbenetesnek, csúnyának, egyenesen ijesztőnek tartotta zenéjét, míg a közönség kisebb része felismerte a benne rejlő újszerűséget, a zenei forradalmi változást.

„Hangzavart?” — Az! Ha nekik az, ami nekünk vigasz, hogy van, van lelke még a „nép”-nek, él a „nép” s hangot ad!”

(Illyés Gyula: Bartók)

Halála után először Pécsen rendeztek tiszteletére hangversenyt, melyen Kodály Zoltán emlékezett barátjára, kortársára.

Műveit ma a világ számtalan zeneiskolájában kötelező tananyagként tanítják. Sokan vannak, akik még mindig értetlenül állnak művészetével, de egyre több azok száma, akik szeretik, értik, hallgatják és játsszák zenéjét.

Az ünnepi megemlékezések viharának elcsendesedésével az utóbbiak száma remélhetőleg tovább nő majd.

dr. Roisz Andrásné

Művelődjünk, szótakozzunk

A SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZ PROGRAMJÁBÓL

16-án 17 órákor: Eszperantó klub — Indial utiképek. Előadó: dr. Iglói Zoltán MTI-tudósító.

18 órákor: Stúdiógaléria — A komlói Cigány Képzőművész Szakkör Kiállításának megnyitása. Megnyitót mond: Baktay Patrícia megyei rajz-szakfelügyelő.

19 órákor: Hétfő Esték a Ságváriban — Kórushangverseny a komlói Kodály Zoltán Gyermekkórus és a komlói Munkáskórus koncertje. Vezető: Tóth Ferenc és Szabó Szabolcs.

18-án 15.30, 17.30 és 19.30 órákor: SOS Concorde (olasz film).

16 órákor: Szocialista brigádklub — Szolgáltató üzem.

18 órákor: Magányosok klubja — Párizs, a fény városa. Déry János diavetítéses előbeszámolója.

19-én 16 órákor: Szocialista brigádklub — EDU, Szülőföldem, Baranya — az IH Diaporámás Csoport műsora.

20-án 14.30 órákor: Iskolamozi.

17 órákor: Omega Fan Klub — Klubest. The Beatles — Koszits Attila előadása. — Színfalak mögött a Kisstadionban.

21-én 15.30 órákor: A fáraó I-II. (lengyel film).

17 órákor: Magányosok klubja — Zenés klubest.

19.30 órákor: Gázolás (magyar film).

22-én 15.30 órákor: A fáraó I-II. (lengyel film).

18 órákor: Disco — Műsorvezető: Tuczal József.

19.30 órákor: Gázolás (magyar film).

23-án 17 órákor: Eszperantó Klub — Találkozás a Vasutas Eszperantó Szakszövetséggel.

17 órákor: Film és ifjúság. Filmklub.

25-én 15.30 órákor: Hívj a messzeségbe (szovjet film).

16 órákor: Szocialista brigádklub (Szolgáltató üzem).

17.30 és 19.30 órákor: Az utolsó előtti ítélet (magyar film).

26-án 16 órákor: Szocialista brigádklub — Szolgáltató üzem.

27-én 14.30 órákor Pályaválasztási klub — Erctési és szakma. Szakközépiskolai tájékoztató.

14.30 órákor: Iskolamozi.

16.30 órákor: Szocialista brigádklub — Kís-kut. A diplomácia kulisszái mögött. Előadó: Till Tamás, politikai munkatárs.

18 órákor: Omega Fan Klub — Klubdelután.

23-án 15.30 órákor: Stadionakció (jugoszláv film).

17 órákor: Magányosok klubja — zenés klubest.

17.30 és 19.30 órákor: A nyolcadik utas a Halál (angol film).

29-én 15.30 órákor Stadionakció (jugoszláv film).

17.30 és 19.30 órákor: A nyolcadik utas a Halál (angol film).

18 órákor: Disco — Műsorvezető: Tuczal József.

30-án 17 órákor: Eszperantó klub — Április 4-i megemlékezés.

17 órákor: Film és ifjúság. Filmklub.

31-én 15 órákor: Encklő ifjúság hangverseny.

Nyelvi játékok – I. forduló

Betűcsere (anagramma)

Az egyik legrégebb nyelvijáték, tulajdonképpen a betűírás kialakulása óta játsszák a világ minden nyelvén. Lényege: egy szóból, névből vagy szókapcsolatból a benne előforduló összes betű felhasználásával, azok átcsoportosításával újabb szavakat, neveket, vagy szókapcsolatokat kell alkotni. Többszörös anagramma is létezik — vagyis egy szóból vagy szókapcsolatból több újat is lehet alkotni. E havi játékunk során mindkettőt megpróbálkozhatsz. Némi könnyítést is adunk azok számára, akik először vesznek részt nyelvijátékban, mert nem lenne könnyű elkészíteni a feladatokkal a megadott határidőig. (A rövid és hosszú magánhangzók között nem teszünk különbséget.)

A mai forduló két részre tagolódik.

a) Névből új név alkotása. Itt az a feladat, hogy a megadott 5 trefás névből 5 ismert nevet alkossanak. Könnyítésként eláruljuk, hogy a trefás nevek mindegyike mögött egy-egy híres magyar színész, illetve színésznő bújkik meg.

A példa: Golmák Boris—Gábor Miklós.

Az öt név, amelyekből újat kell alkotni: Ilkóltó Berta, Morcos Misa, Bögre Jónás, Sívár Vanda, és Láng A. Petra. Beküldendő tehát 5 ismert magyar színész, illetve színésznő neve.

b) Ismert névből új név, illetve szókapcsolat alkotása.

Példa: Sütő Irén. Ebből alkotható új név: (Utós Irén). Jelzős szerkezet (Női tőrés),

vagy trefás szókapcsolat (Értő süni).

A most következő nevek is az a jellemző, hogy legalább 3 új név, illetve szókapcsolat alakítható ki belőlük. Az öt név: Koltai Lajos, Kovács András, Major Tamás, Szabó Kálmán, Vándor Eva.

Beküldendő tehát a fenti szavakból alkotott 1–3 új név, vagy szókapcsolat.

Az MM-es brigádok pontversenyében a következő pontszámok érhetők el: az a) feladatnál megfajtásenként 1–1 pont (vagyis összesen maximum 5 pont) a b) feladatnál új szókapcsolatonként 1–1 pont (tehát maximum 5x3 azaz 15 pont). Így az I. forduló összpontszáma maximum 20.

A megfajtéseket a Ságvári Endre Művelődési Ház címére kérjük beküldeni március 25-ig.

Jó szórakozást, eredményes versenyzést kívánunk. Till Tamás

Újkori disznóölés

Már rég leszoktunk az elvárosiasodásunk mellett arról, hogy igaz disznóöléseket rendezzünk. Csak emlékként, vagy öregjeink elbeszéléséből él bennünk hópogós hajnalban a disznóperzselés, vagy a disznótoros vacsorára betoppantó nyársdugó, maskába érkező szomszéd, vagy barát.

Sajnos leszoktunk arról. Már csak húst veszünk, s dekára kimért adagolásban „recept szerint” készítjük a jóízű kolbászt, hurkát, stífdoldert.

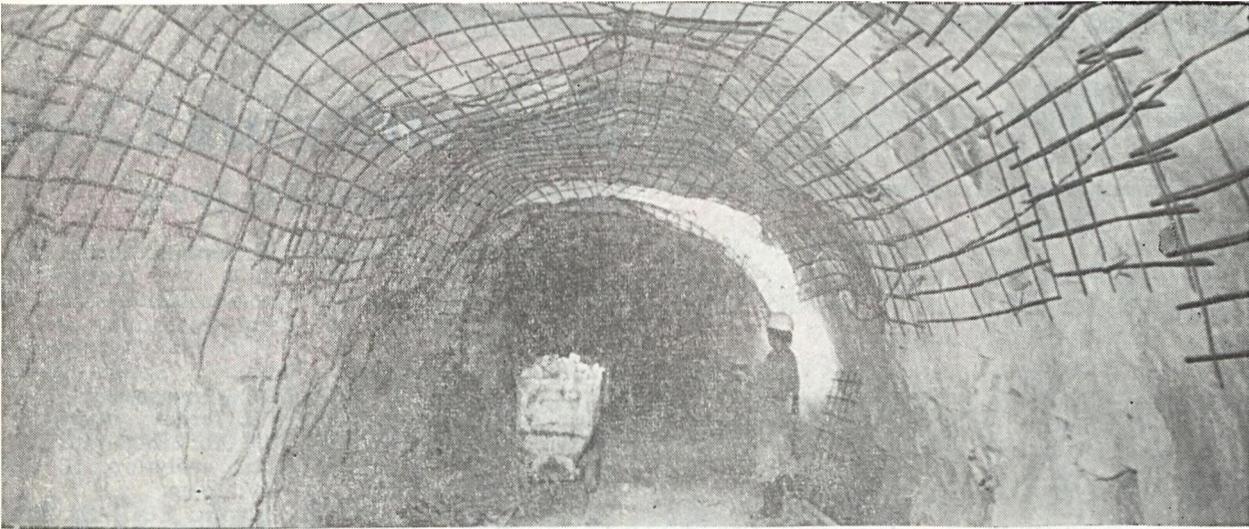
Igy járt egy barátom is, aki vidéken egy kollegájánál akart az újmódi disznóölést lebonyolítani, s a gépkocsi cso-

magtartójából kezdte a munkaeszközöket, valamint a nyersanyagot kipakolni. A kollegája, ki a szakma újmódi mestere, sietett segíteni.

A csomagtartóból előkerült egy nagy lyukú fizes húsdaráló, kolbásztöltőgép, hurkakötöző, kolbászszélő, egy láda szalonnasör, öt üveg bor, egy üveg pálinka, valamint 5 kg hús.

— Nem lesz egy kicsit kevés? — Aggodalmaskodott a hús láttán a kollega.

— Nem volt több Szalon sör a boltban, dohogott a barátom, aki a szeszre értette az aggodást. — I — s —

A panelhálós biztosítás torkrétozás előtt...

Acélfelhasználás bányabiztosításhoz

Az építőiparból ismert, hogy a beton anyagának szilárdsági tulajdonságai acélanyagokkal javíthatók. A bányai üzemek hosszú éveket alkalmazták eredményesen a torkrét és közhorgony kombinációját vágatbiztosítás céljára. Rége óta az a törekvésünk, hogy ennek a biztosításnak teherbírását úgy növeljük meg, hogy a föld alatti kivitelezése a körülményekhez képest könnyen, kellő biztonsággal végrehajtható legyen. Így jutottunk el a panelháló alkalmazásának gondolatához.

A külszínen előregyártott panelháló általában 3x2 m² nagyságban készülnek. Ezek a gépműhelyben történő méretre darabolás után kerülnek a föld alatti munkahelyekre. A méretre darabolást a felhasználás helyének méretei, a föld alatti szállító utak legkisebb keresztmetszetei határozzák meg.

A felhasználás helyét úgy választjuk meg, hogy a vágat egy részét kombinált biztosítással — torkrét, közhorgony, panelháló — tudjuk megvalósítani. A biztosítás folyamata hasonló a közhorgonyos biztosításhoz, a különbséggel, hogy a torkrét réteg felhordása előtt a vágatok falára fel kell erősíteni a panelháló elemeket. A háló felerősítését a közhorgonyok kiálló végeihez lágy kötő dróttal végezzük. A vágatfal egyenlenségei a szerelés során egyszerűen követhetők, mert a háló vasanyaga kézzel meghajlítható a kívánt mértékig. A panelháló felszerelése során arra kell törekedni, hogy a közhorgonytól lehetőleg 5—6 cm távolságra kerüljön.

A háló felszerelése után következik a torkrét anyag felhordása, amelyet bár-

melyik torkrétozó géppel (Mixokret, USI) elvégezhetünk. Az acélanyag alkalmazása nem akadályozza a háló mögötti torkrét anyaggal történő teljes kitöltését. Így megvan a lehetősége annak, hogy 8—10 cm vastagságú betonbiztosítást hozzunk létre.

A torkrét réteg több részletben hordható fel a vágatok falára. Adalékanyagok is bekeverhetők (gyöngykavics, osztályozott betonkavics) a keverék elkészítésekor, amivel a szerkezet javításán keresztül növeljük a szilárdságot.

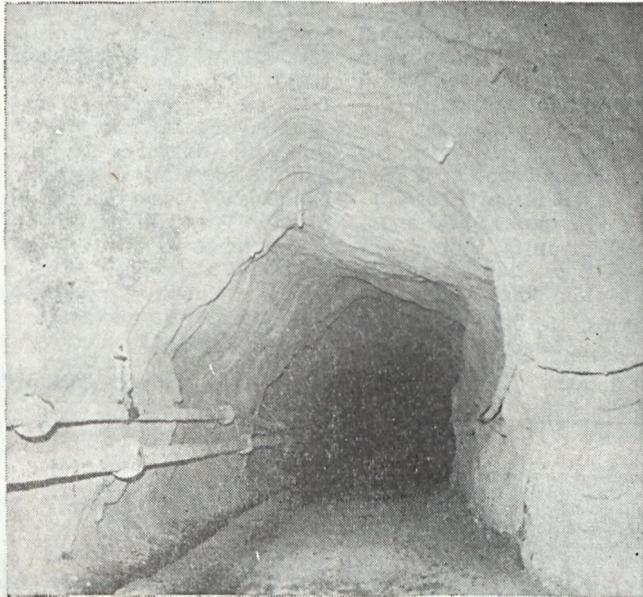
Miben látjuk a leírt biztosításmód előnyeit a bányai üzemek gyakorlatban? A lényegesen nagyobb beton-szilárdságon keresztül lehetőséget ad vágatbiztosításra olyan közetviszonyok között, ahol magában a torkrét és közhorgonyok alkalmazása nem elegendő. A TH acélíves biztosítást is helyettesítheti.

Vágatelágazások sok szempontból előnyösen biztosíthatók vele, mert a többletkitörési szelvényből származó méret és tömedékelési nehézségek egyáltalán nem jelentkeznek.

A kivitelezéshez szükséges munkaidő és anyagszükséglet kedvezőbben alakul mint a TH acélíves biztosítás esetében.

A IV. sz. bányai üzemben a fenti biztosítási technológiával kihajtott több száz méter vágaton szerzett tapasztalatok alátámasztották az elgondolás helyességét, és a gyakorlatban annak megvalósítását.

Turi László

... és után

Csördör László felvételei

A prágai Nemzeti Műszaki Múzeum kiállítása

A Kötáblától az írógépig

Míg Európában a műszaki emlékek védelme már csaknem 200 éves múltra tekint vissza, addig hazánkban a hagyományos múzeumi ágak mellett a műszaki emlékek védelme, megőrzése és bemutatása több mint egy évszázaddal lemaradt a fejlődésben. Így ritka érdekességnek tűnt február 13-án a gondolatközlés és az írástechnika fejlődését bemutató kiállítás a Központ tanácsstermében, mely a prágai Nemzeti Műszaki Múzeum, az Érc- és Ásványbányászati Múzeum és a Pécsi Bányászati Gyűjtemény munkatársainak közreműködésével került hozzánk.

Tibor Chován nagykövetségi titkár, a Csehszlovák Kulturális és Tájékoztató Központ igazgatóhelyettese nyitotta meg a kiállítást. Megnyitójából megtudtuk, hogy a prágai Nemzeti Műszaki Múzeumnak ez már a negyedik kiállítása, melyet a Tájékoztató Központ a magyar közönségnek bemutatott. A múzeum évek óta állandóan és szisztematikusan igyekszik felhívni a nagyközönség figyelmét a műszaki felfedezések jelentőségére, melyek jelenünk gyors műszaki fejlődésének

egész sor reális feltételét teremtették meg, és a modern ember természetes, mindennapi eszközévé váltak.

A mindennapok technikájának egyik, a valóságban már csaknem elfeledett területe az írástechnika és annak történelmi hagyományai. A „Kötáblától az írógépig” c. kiállítás az egyiptomi fáraók korától a legújabb forgófejes írógépekig mutatta be a gondolatközlés történetét. Az eredeti kiállítást 1980-ban Prágában mutatták be, majd Brno, Budapest, Miskolc és Nyíregyháza után kibővített formában került Pécsre, ahonnan Münchenbe majd Hollandiába viszik.

Murvy László, az Érc- és Ásványbányászati Múzeum igazgatója, a tőle megszokott őszinte lelkesedéssel mutatta be a kiállítást, melynek epilógusaként a következő ajánlást olvashattuk.

„Ahogy a szovjet békefelhívás egykor a fegyverekből ekevas kovácsolásra szólította fel az emberiséget, úgy a brnoi fegyvergyárnak az írógépgyártásra történő átállása is jó példa arra, hogyan kell a fegyverkezés helyett a világbékét, a békés építőmunkát szolgálni.”

Újítási célfeladatok

A Mecseki Ércbányászati Vállalat az előttünk álló feladatok megoldására ezúton teszi közzé azokat a Kutató-mélyfúró üzemi témákat, melyek kidolgozásában számít dolgozóink aktív, alkotó tevékenységére, újításaira.

A témák a műszaki fejlesztési tervhez kapcsolódnak, benyújtásuk után az Iparjogvédelmi Szabályzatban leírtak szerint újítási javaslatként kerülnek elbírálásra.

A célfeladatoknál előírányzott díjak iránymutatók a téma fontosságára. Ha egy témában több újítás, vagy a témának csak egy részére vonatkozó újítás kerül hasznosításra, a díjat megosztjuk, illetve csak a részeredmény értékének megfelelő újítási díjat fizetjük ki.

A kidolgozott újítási javaslatok benyújtásának határideje egységesen 1981. december 31. Az iparjogvédelmi csoporthoz az e határidő után érkező javaslatokat is újításként értékeljük, az előbb benyújtott javaslatok azonban előnyt élveznek.

1. Könnyen oldható tuskó: A jelenleg használatos oldható átmenet bevágódik és nem old, így a rudazatot csak hagyományos mentési módszerrel — balracsavarással, tör, harang alkalmazással — lehet a fúrószerszámról lecsavarni. Feladat: A 42,5 mm átmérőjű — mélyfúrórudazattal, valamint a 2,7/8-os és 3,1/2-es súlyosbítóval forgatott fúrószerszám megalkotása, mely fúrás közben állandó jelleggel a fúrószerszám fölött helyezkedik el. A tuskó legyen a fúrószerszámhoz csatlakozó rúdvéghez, illetve a súlyosbítóhoz szerelhető, átmérője a fúrórudhoz csatlakoztatva tegye lehetővé a 76 mm átmérőjű furatba történő alkalmazását.

Előírányzott újítási díj: 10 000 forint. Felvilágosítást ad: Streicher Ferenc technológus — részlegvezető, Kutató-mélyfúró üzem.

2. Csavarógép gyorsmagaszkodó csövekhez: A köteles gyorsmagaszkodó technológiánál alkalmazott HQ 89 mm-es, NQ 69,9 mm-es, BQ 55,6 mm-es sima felületű fúrócsövek össze- és szétcsavarása, a fúrólyukba történő be- és kiépítésnél kézi erővel történik.

Feladat: Olyan csavarógép tervezése, mellyel a fúrócsövek sérülésmentesen, az előírt, illetve szükséges nyomatokkal össze- és szétcsavarhatók.

Előírányzott újítási díj: 12 000 forint.

Felvilágosítást ad: Szélig János gépészeti vezető, Kutató-mélyfúró üzem.

3. Univerzális emelőszerszám fúrási munkahelyekre: A mélyfúrási munkánál használatos nagyobb súlyú szerszámok, csövek, súlyosbítók, görgős fúrók stb., fúrólyuk közelbe, illetve a munkaterre való oda-vissza mozgatása jelenleg kézi erővel történik.

Feladat: A berendezéseknél üzemeltethető olyan 2 tonnás emelőgép tervezése, mellyel a fenti anyagok mozgatása elvégezhető.

Előírányzott újítási díj: 6000 forint.

Felvilágosítást ad: Szélig János gépészeti vezető, Kutató-mélyfúró üzem.

4. Berendezés vízkút vizsgálatához: A vízkutak kompresszorozása során kifolyó víz sebessége, s így a hozam, rendkívül változó, lökésszerű.

Feladat: Olyan berende-

zés, illetve kútfej tervezése, mellyel a kifolyó víz kilevegőztetése, a lökésszerű vízhozam egyenletessé tétele, a vízhozammerés, valamint a víz homoktartalmának megállapítása megoldható.

Előírányzott újítási díj: 4000 forint.

Felvilágosítást ad: Koch László hidrogeológus csoportvezető, Kutató-mélyfúró üzem.

5. Kompresszorozás nélküli vízkiemelés: A radiohidrogeológiai célú vizsgálatokhoz szükséges vízminőség, valamint a mintavétel előtti pangó víz kiemelését jelenleg kompresszorozással végezzük.

Feladat: Olyan kompresszorozás nélküli vízkiemelési módszer kidolgozása, mellyel a vízkiemelés gazdaságosabbá tehető.

Előírányzott újítási díj: 2000 forint.

Felvilágosítást ad: Streicher Ferenc technológus, részlegvezető, Koch László hidrogeológus csoportvezető, Kutató-mélyfúró üzem.

6. Öblítőfej átömlési keresztmetszetének növelése: Az üzemben használatos fúrási öblítőfejek mosócsöveinek kis keresztmetszete következtében jelentős az átáramló öblítőfolyadék hidraulikus ellenállása, mely különösen a magas viszkozitású iszapoknál, valamint a nagy öblítési mennyiséget igénylő technológiáknál a szivattyú nyomókapacitásának nagy részét leköti.

Feladat: A használatos öblítőfejek szerkezetének oly módon történő átalakítása, hogy a mosócső keresztmetszete megnövekedjen az öblítőfej szilárdsági viszonyainak csökkentése nélkül.

Előírányzott újítási díj: 3000 forint.

Felvilágosítást ad: Szélig János gépészeti vezető, Kutató-mélyfúró üzem.

7. Emelő talajfúró géphez: A Stihl talajfúró gép teljesítménye lehetővé teszi 1 m-nél mélyebb lyukak fúrását is, azonban az 1—2 rakatnál több fúrásnál a gép és a szerszám kiemelése nehéz.

Feladat: Olyan csörlővel ellátott árbóc tervezése, mellyel a fúrószerszám és fúrógép 8 m-es fúrólyukból is könnyen emelhető legyen. Az árbóc és a csörlő készüljön könnyű anyagból, s olyan kivitelű legyen, hogy gépkocsival meg nem közelíthető helyre is viszonylag könnyen be lehessen vinni.

Előírányzott újítási díj: 4000 forint.

Felvilágosítást ad: Gerson István geof. részlegvezető, Szélig János gépészeti vezető, Kutató-mélyfúró üzem.

Mátrai Árpád

HÍREK

A vállalati szakszervezeti bizottság az idén is megszer-
vezi a nagycsaládosok gyer-
meküdtetését a balatonmá-
ria-fürdői vállalati üdülőben.
A 70 gyermek június 16-tól
június 26-ig üdül, s gazdag
program készült a szórakoz-
tatásukra.

*

A Központ dolgozó, rész-
legesen is eredményesen vettek
részét az elmúlt évben a bal-
esetelhárítási versenyben, a bal-
esetek számának csökkenté-
sében. Az eredményes munka
élenjárói összesen ötezer forint
jutalomban részesültek.

*

Máris nagy az érdeklődés a
balatonmáriai kempingezés
iránt. A gyermeküdtetés
miatt a kemping csak június
27-én nyit. A kempingezni
szándékozók május 4-től je-
lentkezhetnek a Központ munka-
ügyi osztályán. Márk
Lászlónál, aki a jelentkezés
sorrendjében ad ki engedé-
lyt a KÜJAL által meghata-
rozott létszámkeret erejéig.
Egy dolgozó maximum két
hétre kaphat engedélyt.

*

Eredményesen terjesztették
vállalatunknál a politikai iro-
dalmat a megbízott sajtófele-
lősök. A múlt évben a Kos-
suth Könyvtár kiadványai-
ból összesen 340 ezer forint
értékű kiadványt adtak el,
ezzel a tervüket 123,5 száza-
lékra teljesítették.

Személyi HÍREK

Felmentés—kinevezés: Vá-
llalatunk vezérigazgatója Kósa
Józsefet 1981. február 15-i
hatállyal felmentette a Szol-
gáltató üzem üzemvezetői
megbízásából és ugyanezen
hatállyal Bánik Jenőt nevezte
ki az üzem vezetőjévé. Kósa
József 1981. február 16-i ha-
tállyal a rendészeti önálló
osztály vezetésére kapott ki-
nevezést.

Nyugállományba került: Bá-
tor Béla operátor (III. sz.
bányaüzem), Kántor Béla vá-
jár (III. sz. banyaüzem),
Csincák László fenntartó csil-
lés (IV. sz. banyaüzem),
Rézbanfal János villanyszerel-
ő (IV. sz. banyaüzem), Czei-
der József gépkocsivezető
(Szolgáltató üzem), Szücs Bé-
la villanyszerelő (Szolgáltató
üzem), Ács Károly rendészeti
előadó (Központ).

Meghalt: Nemez István fú-
rómester (IV. sz. banyaüzem),
Veress András vegyipari szak-
munkás (EDÜ).

Legerősebb, legügyesebb

A KISZ Baranya megyei
Bizottság felkérésére vá-
llalatunk KISZ-bizottságá-
nak sportmunkabizottsága
rendezte meg az immár
hagyományos „ki a leg-
erősebb, ki a leg-
ügyesebb” sportvetélkedő
megyei döntőjét.

A mezőgazdaságban, er-
dőgazdaságban és az
ÁFESZ-nél dolgozó fiatal-
ok tíz versenyszámban
mérték össze erejüket a
városi sportcsarnokban.

A MÉV KISZ-es fiatal-
jai a rendezésben és a
játék lebonyolításában mű-
ködtek közre.

A nagy létszámú részt-
vevővel lezajlott vetélkedő
után a KISZ Baranya me-
gyei Bizottság honvédel-
mi- és sportfelelőse, Csaba
Ferenc köszönetet mondott
a pergő ritmusú lebonyolí-
tásért és a jó rendezésért.

Fiataljaink ezzel a ren-
dezvényvel is vállalatunk
jó hírűvé öregbítették.

Bodács Etele

Eredmények három év tükrében

Baranya megye legna-
gyobb sportegyesülete, a
Pécsi Munkás Sport Klub
február 23-án tartotta ve-
zetőségválasztó küldött-
gyűlését a BÉV színház-
termében.

Az írásban elkészített
anyaghoz Baracs Ferenc
ügyvezető elnök fűzött
szóbeli kiegészítőt. Felele-
venítette az elmúlt három
év eredményeit, sikereit,
elismerően szolt egyes
szakosztályok munkájáról,
a dicséret hangján emle-
kezett meg a bázisszervek
támogatásáról, a szakosztá-
lyvezetők, edzők és tár-
sadmali aktívák tevékeny-
ségéről.

Kiemelten szolt a veze-
tésben és a szakosztályok-
nál tapasztalt hibákról és a
várt eredmények elmara-
dásáról, majd ismertette az
1981. évi feladatokat —
szakosztályonként: Férfi
kézilabda: megteremteni az
„A” kategóriás szakosztály
feltételeit; labdarúgás:
megtartani az „A” kate-
goriás színvonalat; súly-
emelés, birkózás: az „A”
kategóriás színvonal el-
érése.

Ezután Orosz Ferenc, az
egyesület számvizsgáló bi-

Közyűlés a PMSC-nél

zottságának elnöke az SC
gazdasági helyzetéről szá-
molt be, majd tett javas-
latot az 1981. évi költség-
vetésre.

Az elhangzott beszámó-
lók után hozzászólások kö-
vetkeztek. A vállalat ré-
széről Kovács István pb-
titkár és Kósa József, a
súlyemelő szakosztály el-
nöke szolt fel.

Az SC elnöksége javas-
lata alapján megjutalmaz-
ták a legjobb társadmali
munkát végző aktívákat,
az egyesület legjobb spor-
tolóit. A mévesek közül
jutalomban részesült Né-
meth Lajos (III. sz. bá-
nyaüzem), Elter István (II.
sz. banyaüzem), Marton
István (Központ), Kósa Józ-
sef (Központ), Malek Bé-
la (Központ), Ruczek Vin-
ce (III. sz. banyaüzem). A
sportolók közül Kovács
Miklós, Hegedűs Sándor és
Koleszár György kapott
jutalmat.

A közyűlés befejező na-
pirendi pontjaként került
sor az elnökség újjává-
lasztására.

A PMSC társadmali el-
nöke: dr. Kamarás István,
a Baranya megyei Bíróság
elnökhelyettese, alelnök
dr. Galabár Tibor, a Pécs
városi Tanács vb-titkára.
A PMSC új ügyvezető
elnöke Lőcsei Attila, aki
megválasztása előtt az
MSZMP Pécs városi Bi-
zottságának volt munka-
társa. A 19 tagú elnökség
tagja lett: Cser János, a
III. sz. banyaüzem pb-
titkára, Kolsovsky Ru-
dolf, az Anyag- és árufor-
galmi főosztály vezetője
és Kósa József osztály-
vezető. A vállalat dolgo-
zóinak köszöntjük az
egyesület tagságát, kívá-
nunk eredményes szerep-
lést hazai és nemzetközi
versenyeken egyaránt.

Kovács Miklós

A III. sz. banyaüzem vetélkedő csapata. Balról job-
bra: Kiss Sándor, Misák Sándor, Bihácsi Gábor és
Herr József felvétele

Közlekedési vetélkedő

A hazánk felszabadulá-
sának 36. évfordulója tisz-
teletére a városi KBT, a
városi KISZ-bizottság és
a MÉV KISZ Bizottság
közlekedésbiztonsági vetél-
kedőt hirdetett.

Az 1981. február 22-én
lebonyolított vetélkedőn a
vállalatok, üzemek, intéz-
mények 4 fős csapatokkal
versenyeztek. Vállalatunkat
a 32 induló közül 6 csa-
pat képviselte.

A KRESZ-tudásból, mun-
kavédelmi ismeretekből és
politikai kérdésekből álló
vetélkedő a Volán csa-
patainak sikerét hozta, de
a mi fiataljaink is jól ze-
repretek. A verseny ere-
dményhirdetése után a vá-
rosi KBT vezetői külön
köszönetet mondtak KISZ-
bizottságunknak a verseny
színhelyének megszervezé-
sért és a színvonalas ren-
dezésért.

Bodács Etele

Díjkiosztás — sportbállal

A MÉV tömegsport bi-
zottsága 1981. március 21-
én 16.30 órai kezdettel
tartja az 1980. évi értékelő
és díjkiosztó ünnepséget a
központi épület tanácster-
mében.

A hivatalos aktus után
18.30 órakor kerül sor a
sportolók és családtagjaik

részvételével a hagyomá-
nyos sportbálra. A műso-
ron kívül játékos vetélke-
dőre, tombola sorsolásra,
majd éjfélkor „bálszépe”
választásra kerül sor. Meg-
hívók a vállalati és üze-
mi sportbizottságokon igé-
nyelhetők.

Kovács Miklós

1. Mekkora sebességgel
haladhat lakott területen
kívül a gyorsjáratú autó-
busz?

- 1 60 km/óra
- 2 70 km/óra
- x 80 km/óra

2. Mekkora sebességgel
haladhat a lassú jármű?

- 1 40 km/óra
- 2 20 km/óra
- x 25 km/óra

3. „A mozgó járműekre
vonatkozó tilalmak vége”
jelzőtábla hány jelzőtábla-
nak feloldását jelenti?

- 1 öt
- 2 kettő
- x három

4. Mikor számíthat egy-
irányú forgalmi úton a
menetiránnyal szemben
közlekedő járműre?

- 1 a nap bármely sza-
kában
- 2 sohasem
- x 22 órától 06 óráig

KRESZ-tató (3.)

5. Hogyan értelmezi a
jobbkezes szabályt?

- 1 a jobbról érkező
egyenes irányba ha-
ladó járműnek elő-
sőbbiséget adok
- 2 a balról jövő jár-
mű balra nagyívben
kanyarodik, részére
elsőbbséget adok
- x a jobbról érkező
járműeknek elsőb-
séget adok

6. Mekkora lehet gépkoc-
sijának kipufogógázában
a kibocsátott szénmonoxid-
tartalom?

- 1 2,5 térfogat százalé-
kot nem haladhatja
meg
- 2 4,5 térfogat százalé-
kot nem haladhatja
meg

x 6,5 térfogat százalé-
kot nem haladhatja
meg

7. Lerövidítheti-e az elő-
zési út hosszát, ha önt elő-
zik?

- 1 nem, mivel az csak
az előző gépjármű
sebességétől függ
- 2 igen, a jármű se-
bességét csökkentve
- x igen, jobbra húzód-
va

8. Az alábbiak közül, hol
tilos előzni?

- 1 vasúti átjáróban és
közvetlenül vasúti
átjáró előtt
- 2 egyirányú utcában
- x körforgalmú úton

9. Mi a helyes, ha irányt
váltogatunk?

Labdarúgás

Rajt március 23-án

Három csapat kizárva

Megfogyatkozott létszám-
mal, március 23-án meg-
kezdődik az 1981. évi Bá-
nyász Kupa kispályás lab-
darúgó-bajnokság az új-
mecskefaljai sporttelepen.

Mint ismeretes, a múlt
évben kizárt együttesek az
idei bajnokságban nem ze-
reprelnek, így tíz csapat
küzd a bajnoki címért.
A nevezettek: Anyag-
osztály, Kís-kut., EDÜ, Ku-
tató-mélyfűró, Szolgáltató
üzem „A” — föld alatti —
és „B” — öntöde —,
III. üzem, II. üzem,
IV. üzem és az újonc
MÉV szálló. A csök-
kentett mezőny ellenére a
tavaszi szezonban több elő-
re hozott őszi mérkőzésre
kerül sor, a már ismert
okok miatt.

TAVASZI SORSOLÁS

I. forduló, március 23.
16 óra: Kutató-mélyfű-
ró—EDÜ, III. üzem—
Anyagosztály

17 óra: IV. üzem—MÉV
szálló, II. üzem—Kís-kut.,
Szolgáltató „B”—Szolgálta-
tó „A”.

II. forduló, március 30.
16 óra: Szolgáltató „A”—
EDÜ, Szálló—Kutató-mély-
fűró.

17 óra: Anyagosztály—
IV. üzem, Kís-kut.—III.
üzem, Szolgáltató „B”—II.
üzem.

III. forduló, április 6.
16.30 óra: IV. üzem—Kís-
kut., III. üzem—Szolgálta-
tó „B”.

17.30 óra: Kutató-mély-
fűró—Anyago., II. üzem—
Szolgáltató „A”, EDÜ—
Szálló.

IV. forduló, április 13.
16.30 óra: Kís-kut.—Ku-
tató-mélyfűró, Szolgáltató
„B”—IV. üzem.

17.30 órakor: Szolgáltató
„A”—III. üzem, II. üzem—
EDÜ, Anyagoszt.—Szálló.

V. forduló, április 27.

16.30 óra: Kutató-mély-
fűró—Szolgáltató „B”, IV.
üzem—Szolgáltató „A”.

17.30 óra: III. üzem—II.
üzem, Szálló—Kís-kut.,
EDÜ—Anyagosztály.

VI. forduló, május 4.

17 óra: Szolgáltató „A”—
Kutató-mélyfűró, II. üzem
—IV. üzem.

18 óra: EDÜ—III. üzem,
Szolgáltató „B”—Szálló,
Kís-kut.—Anyagosztály.

VII. forduló, május 11.

17 óra: Kutató-mélyfű-
ró—II. üzem, IV. üzem—
III. üzem.

18 óra: Anyagosztály—
Szolgáltató „B”, EDÜ—
Kís-kut.

VIII. forduló, május 18.

17 óra: III. üzem—Kuta-
tó-mélyfűró, IV. üzem—
EDÜ.

18 óra: II. üzem—Szálló,
Szolgáltató „A” — Anyag-
osztály, Kís-kut.—Szolgál-
tató „B”.

IX. forduló, május 25.

17 óra: Kutató-mélyfű-
ró—IV. üzem, Szálló—III.
üzem,

18 óra: Anyagosztály—
II. üzem, Kís-kut.—Szolgál-
tató „A”, Szolgáltató „B”—
EDÜ.

ELŐRE HOZOTT

ŐSZI FORDULÓK

X. forduló, június 1.

17 óra: EDÜ—Kutató-
mélyfűró, Szálló—IV. üzem.

18 óra: Anyagosztály—III.
üzem, Kís-kut.—II. üzem,
Szolgáltató „B”—Szolgálta-
tó „A”.

XI. forduló, június 8.

17 óra: Kutató-mélyfű-
ró—Szálló, IV. üzem—
Anyagosztály.

18 óra: III. üzem—Kís-
kut. II. üzem—Szolgáltató
„B”, EDÜ—Szolgáltató „A”.

Kovács Miklós

Sportmozaik

Asztalitenisz: A Bányász
Kupa V. fordulója után to-
vábbra is veretlen a
PMSC — volt Központ —
csapata, és így biztosan
vezet a Kís-kut. és a IV.
üzem „A” előtt. Nőknél a
Kutató-mélyfűró „A” áll
az élen 6 ponttal, a „B”-
sek 4 pontjával szemben.

Megkezdődtek a női me-
gyebajnokság küzdelmei. A
mévesek kitűnően rajtol-
tak, a Tejúzem ellen 9:0
arányban győztek, míg a
második fordulóban a
mélyéptősöket szintén 9:0-
ra verték.

A MÉV szálló termében
megkezdődött a Tízek női
bajnoksága. A mérkőzése-
re szerdai napon kerül sor,
16 órától.

1 irányváltogatásunk
nem akadályozhat
másokat

2 irányváltogatásunk
nem zavarhat má-
sokat

x irányváltogatásunk
nem veszélyeztethet
másokat

10. Az alábbiak közül
mit tilos előzni?

- 1 megkülönböztetett
jelzést használó
járművet
- 2 minden megkülönbö-
ztetett járművet
- x figyelmeztető jelzést
használó járművet

Kérjük, hogy a megfej-
téseket levelezőlapon MÉV
Szolgáltató üzem KISZ iro-
da, 7673 Kővágószőlős cím-
re március 20-ig küldjék
be.

A március 1-i forduló
helyes megfejtése: b, a, c,
b, b, c, b, a, a.

Kovács M.